

KÖZGAZDASZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

MEGJELENIK A NÉPSZABADSÁG ÉS A **figyelő** TÁMOGATÁSÁVAL

XXXVI. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM

ÁRA: 6 FORINT

1993. ÁPRILIS 9.

TÁJÉKOZTATÓ

a nappali tagozatos hallgatóknak járó állami támogatások kifizetési rendjéről

Örömmel és immár végérvényesen tájékoztatjuk hallgatóinkat, hogy 1993. áprilistől megnyílik a lehetőségek a hallgatói járandóságok korszerű készpénzfelvétel módján történő kifizetésére. Nagy és fáradságos erőfeszítések eredményeként végre elmondható, hogy — a minden bizonnyal adódó kezdeti beüzemelési nehézségek ellenére — kulturáltan, biztonságosan, egyszerűen és tetszés szerinti ütemezéssel juthat bárki az őt megillető pénzhez.

A Budapest Bank Rt.-vel kötött szerződés értelmében egyetemünk hallgatóinak lehetőségük lesz arra, hogy állami támogatásukat készpénzben, automata bankkártya segítségével vegyék fel a főépület nyitvatartási idejében bármikor az ide telepített bankjegyautomatákból, valamint a Budapest Bank azon budapesti, illetve vidéki fiókjában, amelyeknek listája az egyetemi Budapest Bank-fiókban ki lesz függesztve.

Az egyetem valamennyi hallgatója igényelheti az automata bankkártyát, ehhez azonban bankszámlaszerződést kell kötnie. (A hallgatók 90%-a ezt már megtette.) A szerződést aláíróknak a Budapest Bank kártyaszámát nyit és bankkártyát bocsát rendelkezésükre. A kártya kizárólag a kártyatulajdonos javára szól, másra át nem ruházható.

A bank kötelezettséget vállal arra, hogy az ügyfél kártyaszámán levő pénzeszközöket kezeli, nyilvántartja, befizetéseket fogad és napi kamatot fizet.

Az automata kártya térítési díja 400 Ft, melyet a hallgatóknak maguknak kell megfizetniük egyszeri alkalommal. A végzős hallgatók részére az egyetem a kártyaváltás díját átvállalja és helyettük megfizeti a banknak. Az ösztöndíjak után fizetendő 5,35% (ezrelék) költséget az egyetem — egyelőre átvállalja.

A szerződéskötés határidejével és módjával kapcsolatos korábbi tájékoztatás változatlanul érvényes. Akik tehát 1993. március végéig nem kötötték meg a szerződést a bankkal, az első kifizetésekor nem fognak érvényes bankkártyával rendelkezni. Emiatt az első pénzfelvételük (a bank pénztárában) bizonyultatott lesz.

Azon egyetemi hallgatók, akik nem kívánják igénybe venni ezt a korszerű, készpénzfelvétel és kedvező banki szolgáltatást, a Postabanknál vezetett (vagy április 10-ig megnyitandó) számlájukra kérhetik járandóságait átutalásat.

Az egyetem gazdasági igazgatósága az állami támogatások más banknál vezetett folyószámlára történő átutalására, illetve lakáscimre küldésére nem tud vállalkozni.

Kérjük egyetemünk hallgatóit, fogadják kedvezően a kifizetések e jövőbe mutatóan is korszerű új rendjét, illetve — amennyiben nem kívánnak vele élni, vegyék igénybe a felkínált másik lehetőséget.

Akik már megkötötték a szerződést, 1993. április 19-ig folyamatosan vehetik át bankkártyájukat a Fővám téri épületben levő bankfióknál az ott kifüggesztett módon.

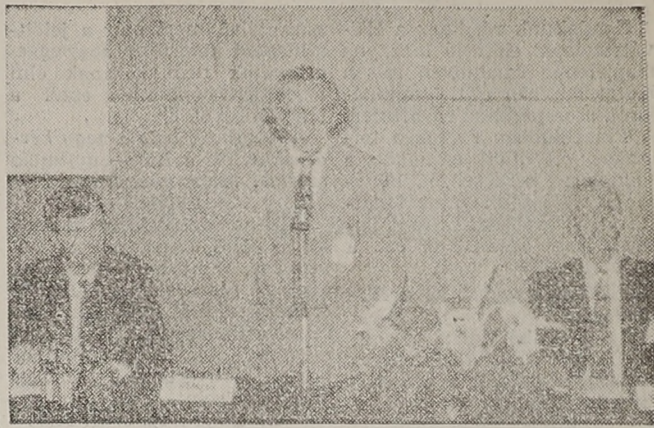
Amennyiben jelen tájékoztatásban foglaltakon kívül további problémák, kérdések merülnek fel, a 272 telefonszámon, illetve a 79. sz. szobában dolgozó munkatársak segítségével személyesen is juthatnak felvilágosításhoz.

Budapest, 1993. március 30.

A közös siker reményében üdvözléssel:

DR. ANDORKA RUDOLF
REKTOR

20 éves születésnap

A marketingkonferenciát az egyetem részéről Veress József rektorhelyettes nyitotta meg

A marketing faszék húszéves jubileumára rendezett konferencia egyik szervezője Simon Judit, a tanszék adjunktusa volt.

— **Miért éppen tudományos konferenciával ünnepelték az évfordulót?**

— Nem is tartjuk számon, kinek az ötlete volt, annyira magától értetődött, hogy nemzetközi szakmai összejövetelt rendezzünk. Szerettünk volna a hazai elméleti és gyakorlati szakembereket, valamint a külföldi oktatókat, kutatókat, menedzsereket számára találkozási, szakmai fejlődési lehetőséget teremteni. Amikor aztán szétküldtük első értesítéseinket, tájajavaslatainkat, s láttuk, milyen sokan érdeklődtek, milyen sokan egyszerű eszmecsere alakul majd ki. A plenáris ülésre személyre szólóan kértük föl az előadókat, a szekciókban mindenki előadott, aki jelentkezett.

— **Hogyan sikerült a tanácskozás anyagi fedezetét előteremteni?**

— Külföldi vendégeinktől nem kértünk részvételi díjat, utazási és egyéb költségeiket is maguk, vagy intézményeik

fedezték. A hazai felsőoktatásban dolgozó oktatóknak és az egyetemi kollégáinknak szintén ingyenesen biztosítottuk a részvételt, a hazai vállalati szakemberek azonban fizettek azért, hogy itt lehessenek. Ez a bevétel nagyjából elegendő volt a konferencia költségeire.

Szeretnénk azonban megjelentetni az elhangzott előadásokat, s ennek egyelőre nincs meg a fedezete. Bizonyos szövegeket közöl majd a Marketing című folyóirat és az Aulas, de külön füzetet is szeretnénk kiadni, ha sikerül.

— **Mit profitált a tanszék ebből a rendezvényből?**

— A tény, hogy sikerült összehozni ezt a konferenciát, megköszönjük igen rangos nemzetközi mezőnyvel, önmagában öröm és nagy eredmény. Nemzetközi kapcsolataink tovább erősödtek, külföldi kutatói együttműködésekhez való kapcsolódásra további lehetőségeink támadtak. Tanulhattunk a hazai gyakorlati szakemberektől, és találkozhattunk egykori hallgatóinkkal. Az elhangzottak egy része valószínűleg bekerül tananyagunkba is.

m.

25 éves igazgató

„A Dunaholding részvényeket bocsátott ki. Akkor nagyon sok mindenben vitakoztunk a cégen belül, és én elég erőszakkal álltam ki az érveim mellett, ami nem helyes.” (Cikk a 3. oldalon.)

Előléptetések és az operatív tanterv

Az egyetemi tanácsülés döntött az egyetemi tanári előléptetésekről, megtárgyalta az 1993–94-es tanévi operatív tantervi javaslatot és a Szervezeti és Működési Szabályzattal foglalkozó rektori bizottság beszámolóját március 31-én.

Egyetemi tanári előléptetésre javasolta Rostoványi Zsolt az általános társadalomtudomány kari dékánja Buza Jánost (gazdaságtörténelmi tanszék). Az előterjesztést 16 igen, 1 nem, 1 tartózkodással elfogadták.

Temesi József közgazdaság kari dékán második ülésén egyetemi tanári előléptetésre terjesztette elő Futó Ivánt (MSZI információrendszerek tanszék), akit 19 igen és 2 tartózkodással az egyetemi tanács elfogadott. Az egyetemi tanári előléptetésre javasolt Meszén Györgyöt (MSZI operációkutatási tanszék) 22 igen szavazattal, Stáhl Jánost (mellékfoglalkozású MSZI operá-

ciókutatási tanszék) 20 igen, 2 tartózkodással és Vita Lászlót (statisztikai tanszék) 21 igen, 1 tartózkodással szavazták meg.

Branyiczky Imre, a gazdálkodási kar dékánhelyettese, egyetemi tanári kinevezésre javasolta Baricz Rezsőt (számvitel tanszék) 19 igen, 2 nem, 1 tartózkodással; Dobák Miklóst (vezetési és szervezési tanszék) 14 igen, 5 nem, 2 tartózkodással; Kerekes Sándort (környezetgazdaságtani tanszék) 17 igen, 2 nem, 2 tartózkodással; Rabár Ferencet (agrár-közgazdasági tanszék) 21 igen, 1 tartózkodással, Szász Ivánt (mellékfoglalkozású gazdasági-jogi tanszék) 18 igen, 1 nem, 3 tartózkodással fogadott el az egyetemi tanács.

Andorka Rudolf rektor bejelentette, hogy a filozófia tanszék vezetői állásának betöltése, amely pályázat útján történik, nyárra rendeződni fog, továbbá, hogy a pedagógia tanszék vezetésével Hege-

düs D. András bízta meg június elsejével.

A soron következő tanév operatív tantervi javaslatát Kerékgyártó Györgyné oktatási igazgató és Kupcsik József rektorhelyettes terjesztette elő. Az egyetemi tanács megvitatta a választható törzstárgyakat, a szakalternatív tárgyakat, a szabad alternatív tárgyakat, a szakirány tárgyait, a tanári szakirány és a mellékszakirány programjait. Kaponyi Erzsébet dékánhelyettes javasolta az alapképzés fakultatív tárgyai közé felvenni a kultúrantropológiát a XX. század viselkedési kultúrája címmel. Bejelentette továbbá, hogy az általános társadalomtudományi karon is indul speciális képzés, de ezt májusban terjesztik az egyetemi tanács elé.

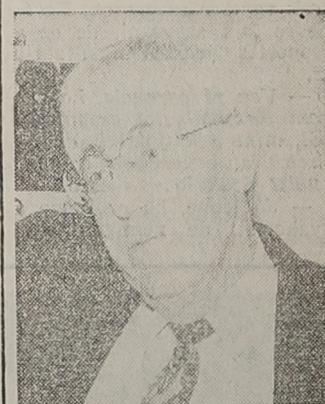
Vitát váltott ki a nemzetközi kapcsolatok szakirány program előterjesztésének az a kitétele, amely a szakirány törzstárgyak látogatottságát

kötelezővé kívánja tenni, továbbá az, hogy háromnál több igazolatlan hiányzás esetén a hallgató nem bocsátható vizsgára. Végül is az egyetemi tanács a nemzetközi szakirány-programot elfogadta, azzal, hogy az orálatogatás kérdését egyelőre lebegtetni.

Megtárgyalták a másoddiplomás tanárképzés új rendszerének kialakítására tett posztgraduális javaslatot is, melyről Hrubos Ildikó, a téma előterjesztője, hangsúlyozta, hogy a két évvel ezelőtt volt tanárképzés újraélesztésére nagy igény mutatkozik. Az operatív tantervet az egyetemi tanács 20 igen szavazattal elfogadta.

Részletes írásos tájékoztatást kapott az egyetemi tanács az 1992–93. tanévben induló új képzési rend első évfolyamos oktatási tapasztalatairól. A tapasztalatok alapján javaslatként fogalmazódott meg többek között, hogy számítástechnika látogatottságát

„A világ újra Prágát és Budapestet fogja másolni”

„Remélem, és azt várom, hogy ha Magyarországon valaki hirtelen sok pénzt kezd keresni, akkor nem az jut az emberek eszébe, hogy lehetne őt ebben megakadályozni, hanem az, hogy miként lehetne utánozni.” (Cikk az 5. oldalon.)

Újabb „school”?

Versenyre kíván kelni a társadalomtudományi kar a jelenlegi matematika irányultságú speciális tantervű képzéssel. Kaponyi Erzsébet dékánhelyettes ismertette a kezdeményezés lényegét a kar március 30-i ülésén. Bár az egyetemi tanács legutóbbi ülésén a schoolosodás, a korai specializáció ellen foglalt állást, hajlandónak mutatkozott arra, hogy tárgyaljon további speciális felkészítést nyújtó programok beindításáról. A kar vezetése és illetékes tanszékei úgy látják, hogy egy nagyon színvonalas társadalomtudományi speciális tantervű képzési elképzelésnek van esélye a bevezetésre. A kezdeményezést tartalmi okain túl az is motiválta, hogy az egyetemi rangsorból beszámít 100 pontot nyújtó matematikai spec. képzés mellett olyan diákoknak is esélyt adjanak

e pluszpontszám megszerzésére, akik nem jó matekosok, akik társadalomtudományi érdeklődésűek.

A testület tagjai egyetértettek abban is, hogy a karra járó diákok szakmai anyaggal bővített nyelvvizsgálja ne elsősorban közgazdasági, hanem társadalomtudományi szaknyelvanyagot kérjen számon.

Az egyebek között Rosroványi Zsolt dékán tájékoztatta a jelenlévőket arról, hogy a később beinduló újságíróképzés egyes tárgyait már szembertől meghirdetik a szabad alternatív tantárgyak között.

A kar vezetői találkozó kezdeményeznek a nyelvi tanszékkel a nyelvoktatás problémáinak megbeszélésére.

A kari tanács támogatja Buza János (gazdaságtörténelmi tanszék) egyetemi tanári kinevezését.

Ösztöndíjkérelmek május 15-ig

Osztrák—magyar alapítvány

Bizonyára sokaknak feltűnt, hogy a földszinti egyik nagykapu melletti szoba ajtajára függöny és felirat került. Itt működik az Osztrák—Magyar Akció Alapítvány, amelyet 1990-ben hoztak létre a két ország közötti tudományos együttműködés fejlesztése céljából. Az alapítvány kiemelt figyelmet fordít az egyetemi kapcsolatok javítására. Kuratóriumának elnöke Andorka Rudolf, az irodát Simon Judit, a Közgáz marketing tanszékének adjunktusa vezeti.

Az alapítvány ösztöndíjakat ad egyetemisták és frissen diplomázott szakemberek, posztgraduális képzésben részt ve-

vők, tudományos kutatók és felsőoktatási oktatók számára. Emellett vendéglátások, kutatási együttműködés, konferencia, kongresszus és hasonló esetekben utazási és tartózkodási költségeket fedez, közös társadalomtudományi, oktatási és kulturális programokat, szemináriumokat, nyári egyetemeket, Ausztriából történő szakirodalom-beszerzést támogat.

Ösztöndíjkérelmeket legkésőbb május 15-ig lehet az irodában benyújtani, az egyéb igények elbírálása folyamatos. További felvilágosítással is ott szolgálnak.

m.

TDK-konferencia: május 10–15.

Az évi Tudományos Diákköri Konferenciát május 10. és 15-e között rendezik meg. A dolgozatok leadási határideje: április 19. A konferencia szervezői kérik a szekciótitkárokat, hogy április 13-ig adják le a szekcióelnökségek végleges névsorát és a szekciók megrendezésének pontos idejét és helyét a HTT-irodán.

Fejenként ezer forint

A pénzügyszakosok nevében a HT részéről Rózsás Péter és Fritz Pablo közösen pályázatot adtak be a Budapest Bank Felsőoktatásért Alapítványhoz. A pályázatban leírták milyen indokok alapján lenne szüksége a szaknak a pénzügyi támogatásra. Hivatkoztak a tankönyvek magas árára és a jegyzet-támogatás alacsony összegére. Mindezek miatt nagyon sokan nem tudják megvásárolni a könyveket. Márpedig egy fiatal pénzügyesnek nemcsak hogy el kell olvasnia a szakkönyvet,

hanem az sem árt, ha a könyvespolcán mindig megtalálja azt.

Március 30-án kaptak értesítést a pályázatról, hogy 200 ezer forintot nyertek, ami azt jelenti, hogy a negyedik és ötödik éves pénzügyszakosok fejenként 1000 forint könyvtámogatásban részesülhetnek. Hogy hogyan lehet az összeget felhasználni és mikortól, arról majd időben értesülnek a hallgatók.

A boldog nyertesek köszönetüket fejezik ki a Budapest Bank támogatásért.

Laikus kérdések a HT-ről

Gondoltunk rá, hogy a HT-választások előtt jó lenne, ha megjelenne valamilyen írás a Közgázásban a HT munkájáról, szerepéről az egyetemen. A Pinceklubban rágtuk a tolnak, ott ötlött eszünkbe a gondolat: kérdésekre könnyebb válaszolni mint fogalmazni, így vettük rá Szabó Tamást, hogy készítse el ezt a riportot. (HT)

— **Mióta vagytok itt a HT-ben?**

— **Szabó Kati:**
— Nagyon rég: 1991 májusa óta, vagyis amikor a pótzéhatkat eltörölték.

— **Rózsás Péter:**
Két éve, május óta. 1991 szeptemberétől tavaly októberig voltam elnök, februárban mondtam le a tagságról. '91-ben jó társaság jött össze, ismertük egymást, az akkori tagok többsége (Pető Tamás, Murár Péter, Csorba László, Oszlay András, Számi, Oláh Ferenc...) ma is mozog a közéletben.

— **Scharle Ágota:**
Tavaly április óta vagyok hűt, októbertől elnök.

— **Eddig félre volt a váltás?**

— Nem, tavaly áprilisig évente volt HT-választás. Novemberben indult el az új rendszer, amiben félre volt a tagság egyharmada cserélődik ki, és a mandátum másfél évre szól.

— **Péter és Kati, ti ketten már mindenképpen le kell szövjétek?**

— Nem, mert közben változott a rendszer és az új Szervezeti és Működési Szabályzatban az szerepel, hogy három évig viselhető a tisztesség.

— **Mi értelme van ennek a korlátozásnak?**

— Leginkább az, hogy ne langyosodjon el az érdekképviselet.

— **Hogyan folyik a választás? Csoportok is indulhatnak?**

— Négy nap alatt (április 27–30.) zajlik le, most is az aulában lesz a szavazópult. A jelöltek listáját szavazócédlákra nyomtatjuk, minden hallgató ezeken jelölheti meg azt a max. 10 nevet, akiket a következő HT-ben látni szeretne. Számítógépen vagy évfolyamlistás nyilvántartással ellenőrizzük, hogy mindenki csak egyszer szavazzon. Egyénekre kell szavazni, de ez a csoportos jelölést nem zárja ki.

— **Van rá garancia, hogy a nem törzshallgatói csoportokból, mint a külföldiek, az esztiek, is bekerüljön egy-egy jelölt? Szükség van erre?**

— Jó lenne, ha ez lenne a gyakorlat, de nemigen lehet

garantálni, mert már a jelöltállításnál kiderülne, hogy egyes csoportok nem kívának élni az érdekvédelemmel ezzel a lehetőséggel.

— **Vágyunk bele a nagy kérdésekbe. Mi a HT — definíció szerinti? Miért hozták létre?**

— **Péter:**

A '80-as évek végén alakult ki, a KISZ szerepének az átvetelére, mint nem ideológiai alapon szerveződő hallgatói érdekképviselet. Most több mint érdekképviselet: önkormányzat, és a hallgatóság hosszú távú érdekeit próbálja meg képviselni.

— **El tudják ezt érné? Ismerik a hosszú távú érdekeket?**

— A széles és elég változatos ismeretségi körünk segít feltérképezni a véleményeket, érdekeket, de biztos, hogy sosem látunk mindent tökéletesen.

— **Az informális csatornákon kívül milyen visszajelzéseket kaptok?**

— A hallgatói gyűlés lenne a legfontosabb ilyen formális csatorna, de az általános érdektelenség miatt nemigen működik. (Ritka kivétel volt a december eleji tandíj-fórum.)

— **Milyen eszközei vannak a HT-nek az érdekképviseletre?**

— A legerősebb eszköz a kilenc (vagyis harmadnyi) szavazat az egyetemi tanácsban. A korábbi SZMSZ-ben foglalt egyéb jogok informálisan most is működnek, az új SZMSZ kell majd tisztázza, hogy ezek közül mi marad meg.

— **Előfordul-e, hogy a HT kezdeményezi valamely kérdésnek a megvitatását az egyetemi tanácsban?**

— Előfordul, bár nem túl sűrűn. Az elméleti vizsga tavaly és a tanárszakosok tízedik félévi tanítási gyakorlata idén ilyen kérdés volt.

— **Van a HT-nek valamilyen alszervezete?**

— Nincs. A hallgatói csoportok egymás mellé rendeltlen működnek az egyetemen. Az EDJB is önálló, egyenrangú szervezet, de kétségtelen, hogy velük van a legszorosabb kapcsolatunk.

— **Mi a jogi státusa a HT-nek?**

— Öntevékeny csoport, némi felügyelettel, de gyakorlatilag önállóan gazdálkodik az egyetemről kapott pénzerettel.

— **Van a hallgatókkal való kapcsolattartásnak felelőse az egyetem vezetésében?**

— Jó lenne, ha lenne, de formálisan nincs ilyen.

— **Vannak olyan vállalásaitok amelyek pénzt igényelnek?**

— Az iroda költségei, a balagás lebonyolítása, a végzős

hallgatóknak adott díjak finanszírozása, eddig ilyesmire használtuk fel a pénzt.

— **Vállalkozhat a HT?**

— Nem, illetve mint önálló szervezet nem. Az új felsőoktatási törvény sem szabályozza sajnos ezt a kérdést.

— **Miben tér el — a formális kötelezettségeken túl — a HT elnökének hataskora a tagokétól?**

— **Ágota:**

— Gyakorlatilag semmiben. Ha van hatalmam feladatokat kiosztani és számonkérni, akkor az informálisan működik.

— **Általában elfogadott nézet, hogy a Közgáz hallgatói képviselete más egyetemekenél jobb helyzetben van. Ti is így látjátok?**

— **Péter:**

— Nem egyértelműen. Másutt nagyobb szabadsággal és több pénzzel gazdálkodhatnak az önkormányzatok, és nem ennyire decentralizált a hallgatói közéleti tevékenysége. Az viszont lehet, hogy itt a szerényebb lehetőségekkel is jobban tudnak élni.

— **Miért terjedt akkor el ez a nézet?**

— Talán annak köszönhetően, hogy az egyetem vezetésében valóban egyedülállóan erősen támaszkodik a hallgatói képviseletre, partnerként kezeli a HT-t.

— **Általában mennyire fogadnak el benneteket a tanárok?**

— A hagyományosnál lényegesen jobban, sőt a HT sokszor egyfajta döntéshozó szerepet tölt be: megkeresnek, kikérlik a véleményünket a hallgatókat is érintő kérdésekben.

— **Miben van lemaradva a HT?**

— Gazdasági téren: az irodai infrastruktúránk hiányosabb, ill. egy elfogadható titkárnői státusz hiányában nem tudjuk megvalósítani néhány dédelgetett tervünket.

— **Köztudott, hogy a hallgatók nemigen foglalkoznak a HT-vel. Milyennek látjátok ti a befogadó közeget?**

— Tény, hogy a hallgatók többsége nem tud rólnk, vagy nem érdekli, hogy mit csinálunk. Aki beérez az irodába az célirányosan, általában valamilyen információért jön. Az érdekek képviseletére az egyének szintjén nincs igény, a nagyobb csoportokat érintő kérdésekben általában a HT nélkül is megmozdul a hallgatóság, ezeket az ügyeket legfeljebb felkarolhatjuk. Vagyis ha tudják is a hallgatók, hogy létezik a HT, a benne rejlő lehetőségeket nem érzékelik, amiben persze maga a HT is

hibás. Az elsősök, az a benyomásunk, hogy valamiféle hivatalként viszonyulnak a HT-hez. (Jónappalal köszönnék!) nem igen tudják, hogy többek között az ő érdekeiket képviseljük. Információs bázisként tehát működik az iroda, de érdekképviseletként már kevésbé.

— **Hogyan lehetne szerinte ezen segíteni?**

— Elsősorban jobb reklámmal. Az első évfolyamon lenne nagyon fontos megismertetni az emberekkel a HT munkáját, vagyis le kéne menni a gólyatáborba, és ősszel kimenni Tarkarétre. Mástkülönbön pedig az egyéb programok jobb meghirdetésével és a HT által szervezett programok bővítésével. Ezek viszont már nem a mi teendőnk, hanem az április végén felálló új HT feladatai lesznek. Sz. T.

PIAC VAGY EGYETEM?

Valószínűleg sokakat fogadott az a látvány az egyetemen, amely miniket is e cikk megírására készítette.

Az ország (talán) legszebb egyetemére beérve az ismert feliratot: „Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem” félig eltakarta egy filctollal firkált tábla: „CIPOVASAR”.

Az első reakciónk a megdöbbenés volt, a következőre már időnk sem jutott — ugyanis idős nénik és bácsik forgataga ragadott magával. Feltehetőleg a leázott(?) lábbeliket keresték.

Az aulába beérve még szörnyűbb kép várt bennünket. Népviseletbe öltözött „teritós” hölgyek hadától menekülve a liftajtót eltakaró hálóingekkel találtuk szembe magunkat. A termékből kihordott asztalokon zoknik, fehérneműk és cipők ékeskedtek. Mint az hivatalos helyről megtudtuk, ezt havonta egyszer (fizetésnap körül) engedélyezik.

Mind ezt azon az egyetemen, amely megannyi neves konferencia színhelye, s ahol rengeteg külföldi is megfordul.

Még gondolkozunk azon a terven, hogy húsvét előtt napocsibéket és húsvéti nyuszikat árútsunk a büfé(k) mellett.

Az érdeklődőket szeretettel várjuk!

Két felháborodott diák — sokak nevében

Az egyetemen dolgozó nők angolnyelv-tanulási igényéről

Március elején a Women's Studies Központ felmérést végzett a nódolgozók angolnyelv-tanulási igényéről. A felmérés eredményeinek statisztikai összesítését Bor Irén vezette, gépeltési munkálatait Szabó Irén.

Angolnyelv-tanulási igényét április 5-ig 115 fő jelezte: 5 fő kezdő, 32 fő középfaladó, 24 fő társalgást fejlesztő fokon szeretne tanulni. A jelentke-

zők nagyobb hányada (104 fő) folyamatosan heti egy-két alkalommal, 36 fő emellett nyári intenzív tanfolyamon is vállalja a tanulást. A tanfolyam kívánatos kezdési időpontjaként a jelentkezők többsége „azonnal”, „amint lehet”, „minél hamarabb” sürgetését jelezte. A jelentkezők többsége, mint az alábbi tábla mutatja, a tanzékek és a könyvtár munkatársa.

nak megállapítása a WSK felőlése, mivel a Peace Corps munkatársak a tanfolyam vezetését ingyen végzik. A következő szempontokat célszerű érvényesíteni:

— a tanfolyam díja ösztönözzön a komoly tanulásra, — olcsó legyen, anyagi okok senkit ne akadályozzanak a részvételben,

— eredményes vizsga esetén a tanfolyam díjának egy részét kapja vissza a tanuló, — a költségek (pl. a tanárok útiköltsége) és a visszautalt tandíj felett maradó összeg a Peace Corps önkéntesek adományaitól a WSK fejlesztésére használható fel.

A tanfolyamokhoz szükséges termek megszerzéséről magunknak kell gondoskodni. Egyes esetekben a tanfolyamot csak munkaidőben tudjuk megszervezni, a részvétel engedélyezéséről a résztvevőknek kell gondoskodni. A konfliktusok elkerülése végett a jelentkezési nyomtatványon a munkahelyi vezető engedélyének szerepelnie kell.

Terveink szerint a tanfolyamok május 3-án indulnak. Hathetes folyamatos — heti egy vagy két alkalommal — tanulást nyári 2 hetes intenzív tanfolyam követ, napi 3+2 óras elfoglaltsággal. Terveink megvalósulása Karen Davis szervezésén múlik. Tanárok és időpont meglete esetén a jelentkezők számára jelentkezési nyomtatványt küldünk ki, a tanfolyamok időpontjainak és díjának megjelölésével.

KONCZ KATALIN
WSK

Ezerötszázán a nők helyzetének jobbításáért

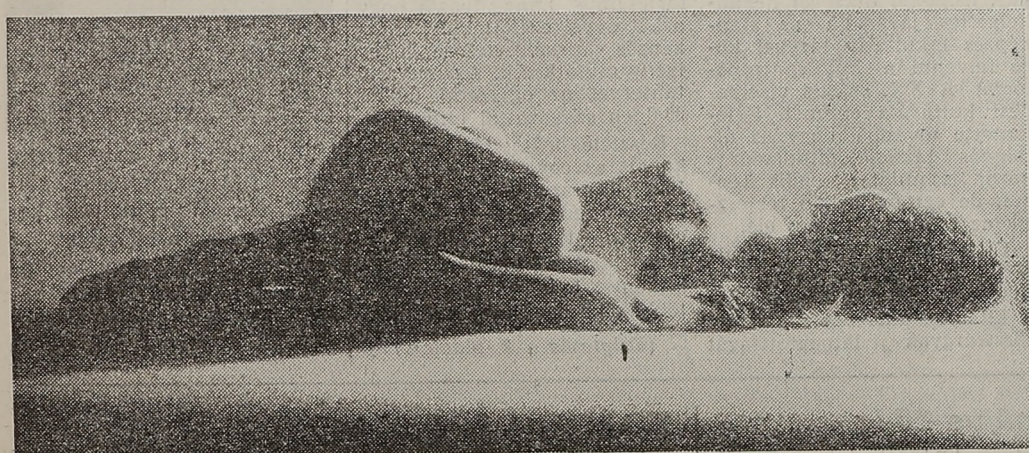
A legnagyobb szabású és tudományosan a legértékesebb nemzetközi konferencia a 3 évenként megrendezésre kerülő Nemzetközi Interdiszciplináris Nőkönferencia. Az V. kongresszust ez év februárban San Joséban rendezte meg a Costa Rica-i Egyetem.

A világ csaknem valamennyi országából több mint 1500 résztvevő, közöttük számos kutató szaktekintély vitatta meg a nőkérdés aktuális problémáit. 5 napon át 40 téma 300 szekciójára közöl választottak az érdeklődők. A nőkérdés valamennyi tudományág szemszögéből terítkekre került. Ilyen széles körű leltár egyetlen más nemzetközi konferencián sem készült, beleértve az ENSZ, ILO, OECD, UNESCO által szervezett rendezvényeket is. Ezen a konferencián a testi fogyatékosok is teljes értékű résztvevők voltak. A járóképtelenek szállításáról, a süketnémák jelbeszéd-tolmácsolásáról gondoskodtak a szervezők.

A szakmai-tudományos, emberi és kulturális élményekről lehetetlen röviden szólni. Így megjegyzésre és egy ajánlatra térek ki csupán. Ez a konfe-

rencia is cáfolta azt a szakirodalomban is megjelenő és a köznap gyakorlatban is tetten érhető vélekedést, miszerint a nők nem tudnak egymással együttműködni, dolgozni, „kijönni”. Kevés ehhez hasonló konstruktív eszmecsereken, egymást emberileg is gazdagító szakmai vitákon vettem részt. Az egyetértés, az együttműködés, a konstruktív háttérben az érdeklődés állt, ami egyúttal kiváncsította a világ minden égtájáról ideselegrett nőkutatókat. A közös célt szerveződések legfőbb akadálya a mindennapi gyakorlatban a nők társadalmi helyzetéből fakadó érdeklentés és atomizáltsága, az érdeklődés felismerésének hiánya.

A konferencia összefoglaló téziseit egy vaskos kötetben adták közre a szervezők. Rendelkezésre áll a konferencia programja és a résztvevők névsora. Ezek a Women's Studies Könyvtárban mindenki által hozzáférhetők. Ajánlom a kollégáknak és a hallgatóknak, mert mindenki találhat magának profiltal vágó, kedvűre való témát és együttműködésre kész partnert. K. K.

Múza

Fotó: Koltay Gergely

Előléptetések és az operatív tanterv

(Folytatás az I. oldalról.)

technikából fakultatív jelleggel felzárkózó kurzust kellene hirdetni; hogy több fakultatív tárgyi kínálatra van szükség; hogy keresni kell a nyelvtanulási lehetőségek bővítéséhez a megoldásokat; és hogy a tanzékeknek az oktatóshoz hasonlóan, a számon-

kérésre is nagy figyelmet kell fordítaniuk, objektivitásra, egységes elbírálásra kell törekedniük.

A nyelvi képzésre tett javaslatra reagálva Horváth Istvánné oktatási igazgatóhelyettes ismertette a szeptembertől induló nyelvi képzés évfolyam- és létszámbeosztását, amely a következő:

	I.	II.	III.	IV.	V.	+
angol	240	216	170	132	20	85 863
francia	90	75	55	56	8	284
német	180	170	250	120	15	60 795
olasz	45	45	31	36	36	193
orosz	90	90	15	15	—	210
magyar	60	20	—	—	—	20
arab	10	10	—	—	—	10
finn	—	—	—	—	—	—
svéd	—	—	8	—	—	8
holland	—	10	—	—	—	10
norvég	—	—	8	5	—	13
Összesen	715	646	537	364	79	145 2486

Miután az egyetemi tanács az előterjesztett Szervezeti és Működési Szabályzatot több szempontból kifogásolta, ezért a bizottságot arra kérte, hogy az újrafogalmazás céljából a változtatási javaslatok összegyűjtésével készítsen egy új Szervezeti és Működési Szabályzatot.

Az egyebek között Scharle Ágota és Csépai János tett bejelentést. A HT-titkár tájékoztatta az egyetemi tanácsot arról, hogy a HT tíz tagjának lejár a megbízatása a szabályzat értelmében, ezért lemond tisztségéről. Ez alkalommal előköszönt az egyetemi tanácsot: Bernáth Tamás, Cseh Balázs, he

A szolgáltatási menedzsment-szakirányról

A szolgáltatási menedzsment-szakirány oktatási programja, tematikája az egyetemi képzéskorszerűsítés keretében került kidolgozásra, elfogadásra, s első alkalommal az 1992/93-as tanévben meghirdetésre. A szakiránynak az előzetes 1992. áprilisi 27. fős jelentkezéssel szemben jelenleg 65 IV. éves hallgatója van, ami jelez valamit az induló megítélésről, tapasztalatokról.

A szakirány, amely az alábbi négy tárgyat foglalja magában:

— Szolgáltatások a nemzetgazdaságban (egyéves)
— Verseny és vállalkozás a szolgáltatások területén. Non-profit szolgáltatások szervezése (egyéves)
— Szolgáltatási vállalkozások a környezetvédelemben (féléves)
— A termelő infrastruktúra szolgáltatási rendszere (féléves)

nem korábbi egyetemi tantárgyak modernizálásával alakult ki, ilyen oldalról nem rendelkezik előzményekkel. A korábbi hazai gyakorlattól eltérően a gazdaság szerkezet nemzeti közti fejlődésében főirányt alkotó tercier szektorral komplexen foglalkozik, a szolgáltatásokkal kapcsolatos piacgazdasági viszonyok között szükséges ismereteket nyújtja. Olyan kérdéskörökkel, mint a piac és a verseny, azok tercier szektorbeli sajátosságaira, a menedzsmenttel szembeni követelményekre rámutatva foglalkozik. A tercier szektor egészén kívül tantárgyaiban — a területek vezető szakembereinek közreműködésével — részletesen foglalkozik olyan, a hazai gyakorlatban is dinamikusan bővülő szolgáltatási tevékenységcsoportokkal, mint például a pénzügyi szolgáltatások, az

idegenforgalmi szolgáltatások, a reklámszolgáltatás, a közlekedési és hírközlési szolgáltatások vagy az üzleti szolgáltatások széles köre.

A korszerű egyetemi oktatással szembeni egyik alapkövetelményre, a konvertálható tudás biztosítására figyelemmel az oktatási program súlyozza a különböző témakörök között, a piaci és a nonprofit szolgáltatási területek feldolgozásánál. Tekintettel a hazai oktatási és kutatási előzmények hézagosságára, a szakirány jelentős részben a fejlett országok szakirodalmára épít, amelynek feldolgozásában a hallgatók is aktív szerepet kapnak. Az idén megjelenik a szakirány alapozó tantárgyval kapcsolatos szakkönyv is (a jelenlegi hallgatók többek között ennek kéziratát kapták meg tananyagként). A szakirány elvégzése széles körű el-

helyezkedési lehetőséget biztosít a Magyarországon is növekvő szakképzett munkaerőt igénylő tercier szektorban, de a gazdaság bármely területén elhelyezkedő hallgató is profitálhat belőle gyakorlati munkája során.

A szakirány hallgatóinak biztosítjuk többek között a tantárgyak tananyagához kedvezményesen vagy ingyenesen történő hozzáférést, hazai konferenciákon való részvétel lehetőségét, külföldi tanulmányutak költségeinek fedezését.

Kedves III. évfolyamos hallgatók! Mielőtt a szakirányválasztást eldöntenétek, ismerjétek meg a szakirányunk részletes programját!

Dr. Papp Ilona
szakirányvezető,
alkalmazott gazdaságtan-tanszék
Fogadóóra: hétfő, kedd, szerda 10—14 óra

BEKÖTÉS ELŐTT

„Úristen, hogy fog ez addig elkészülni?”

Hivatalosan már csak pár hét van hátra. Addig még lehet anyagot gyűjteni, gépelni, kötetelni, vagy éppen kétségbeesni, hogy úristen, hogy fog ez addig elkészülni? Pedig muszáj belehúzni, mert a szakdolgozat leadási határideje

április 30-a. Három végzős diák mondta el véleményét, mesélt gondjairól.

— Az a típusú ember vagyok, aki mindig mindent az utolsó percre hagy. Ehhez a lustaságom is hozzájárul és az, hogy valahogy

az idő szorításában jobban érzem a kényszerítést,

az idő rövidsége doppingol a legjobban. Így van ez most is a diplomáirással. Lehet, hogy kicsit nevéstésesen hangzik, de annak ellenére, hogy április elején még csak 10 oldalnyi anyagom van meg írásban, nem érzem azt, hogy nem készülök el vele, vagy pedig csak egy elnagyolt, összecsapott munka lesz belőle. A téma a fejemben van, tudom, hogy honnét hova akarok eljutni, milyen keretet tervezek az egész anyaghoz. Megkönnyíti a helyzetemet, hogy a kiválasztott téma közel áll hozzám, egész életemben foglalkoztam a sporttal. A dolgozathoz kapcsolódó cikkeket, írásokat is kigyűjtöttem, úgyhogy már csak arra kellene rászánnom magam, hogy leüljek, rendezem a gondolataimat, és papírra vessem azokat. Nem kétséges, hogy a leadási határidő utolsó perceiben rohanok majd vele a tanárhoz, de a lényeg, hogy kész lesz és az, hogy érdekel, amit írok. Az én dolgozatomban készülségi fokát ismerve, teljesen meglepődtem, amikor a szakszemináriumra járok közül ketten is bejelentették, hogy gondolkoznak, ne halasztsák-e a diplomázást szeptemberre, holott ők már jóval régebben elkezdtek a megírását, több anyaggal készültek el. Igaz, az egyik lányom nem sok választási lehetőséget ad az sem, hogy a diplomát most már nyelvvizsgálóhoz köti az egyetem, úgyhogy amíg azt nem szerzi meg, addig csak halaszthatja a diplomázást. De van a csoportban a másik végletre is példa, az egyik fiúnak rövidítenie kell az anyagot, hisz már most 100 oldalnál tart.

Hogyan segít-e a szakszeminárium-vezető? Nem, és ennek az a magyarázata, hogy nem ez a szakterületem, és ez a helyzet valószínűleg nagyon sokszor áll elő a végzős diákoknál. Amikor IV. évben szakszem.-et választunk, az ember-

nek legtöbbször még nincs kialakult képe, csak a körvonalokról, az irányról van valami sejtése. Ez alapján jelentkezik a neki legjobban tetsző szakszemináriumra, így az némileg behatárolja a későbbi témaválasztást. De egyáltalán nem törvényszerű, hogy a tanár segíteni tud neki majd a kidolgozásban. Nekem például egy külső szakértő ad tanácsokat és őt szeretném felkérni a dolgozat bírálására is.

★

— Hogy végül is ez lett a szakdolgozatomban témája, egy hirtelen ötlettől vezérelve döntöttem el. Úgy történt, hogy novemberben kiválasztottam egy nekem tetszőt, amihez már anyagom is volt, és felkerestem vele a szakszeminárium-vezetőt. „Ez már egy lerágott csont!” — mondta, inkább gondolkozz meg másikon. És akkor, nem tudnám megmondani, hogy honnét, de eszembe jutott a mostani. Erről még csak egy dolgozat készült az egyetemen, úgyhogy ennél maradtam és valószínűleg érdekel is. Mivel egy földrajzi régióhoz kapcsolódik, ezért többször kellett a helyszínre utaznom, felkeresni a szakembereket, akikről segítséget vártam. Az ő elbeszéléseire építtem a dolgozatot, és így ki van zárva, hogy összeollózzak bármit is valahonnét. Éppen ezért sok időt vesz igénybe, és amíg a vizsgaidőszak tartott — ráadásul az egyik különbözőzeti vizsgámat is ebben a félévben kellett letennem —, nem volt sem időm, sem energiám a dolgozatra. Most viszont gőzerővel hajtok, szeretném április közepére befejezni és azt a gondot levenni a vállamról. Nem jó, ha még hátra van valami, elmaradásaim vannak. Ez engem nyomaszt, viszont elveszi az időmet a nyelvtanulástól, pedig májusban szigorlatoznom kell.

nem segít a szakszeminárium-vezetőm.

Igaz, még csak egyszer kerestem meg az elkészült részzel. Atólvasva az anyagot annyit mondtok, hogy most már szeretne valami érdemítést látni a dolgozatból. Ezt érdekesnek tartottam, hisz én sem bevezetőnek szántam, amit írtam. Most meg úgy elszaladtam a kidolgozásban, hogy át kell olvasnom az egészet és húznom belőle, hogy a megadott kereteken belül maradjak.

★

— A témaválasztás adva volt. Az egyetem mellett már egy éve szerződéssel dolgozom egy nagy nyugati cégnél, és az ő tevékenységükről írom a

szakdolgozatomat. Nem kapcsolódik közvetlenül a választott szakirányomhoz. Éppen abban látom az értelmét, hogy az ember szabadon kiválaszthat egy olyan témát, ami érdeklő, nincs témabehatárolás. Nem vagyok teljesen járattal a dolgokban, már befejeztem egy főiskolát, és ott is kellett szakdolgozatot írni. De a főiskolához képest itt szemléletbeli különbség van. Más típusú dolgozatot várnak tőlünk, sokkal komplexebb, átfogóbb jellegű, s ebből adódik, hogy nagyobb terjedelmű is. Aki nem írt TDK-t, vagy valami hasonló jellegű beszámolót, annak ez az első nagyobb lélegzetvételű munkája.

Ha lelkiismeretes, akkor ez a későbbiekben is hasznára válhat.

Azon is gondolkozom, hogy valamikor ezt továbbfejlesztve ebből írnam meg a doktorimat. Persze ez csak egy nagyon távoli elképzelés.

Ennél sokkal közelebb áll a valósághoz, hogy a védést csak szeptemberre, vagy akár jövő tavaszra kell elhalasztanom. Az egyetem új képzési rendszerében csak a kaphat diplomát, aki rendelkezik nyelvvizsgálóval. Nekem ez még hiányzik. Most próbálkoztam az írásbelivel, sajnos sikertelenül, úgyhogy mire a következő nyelvvizsgaidőszak eredménye kiderül, addigra már — állam-

vizsgáznom kellene. Ezért egyelőre úgy érzem, jobb ha csak az általános részeket írom meg a dolgozathoz, hisz ha ténylegesen átészük a védés a jövő évre, akkor sok rész aktualitását vesztené. Hogy ollóztam-e a dolgozatot? Hazudnék, ha azt állítanám, hogy nincsenek benne idézetek, már publikált meghatározások, megfigyelések, de az fel sem merült bennem, hogy összeolozzak egy komplett dolgozatot. Nem lennék magammal megelégedve, ha mások gondolatait vágnám össze az én nevem alatt.

II. E.

A fiatal gyakran megy a falnak

A 25 éves igazgató

Bombabiztos épület. Ez volt az első benyomásom a rózsadombi Dunaholding-palotáról. Az üvegajtó néman csukódott mögöttem. Portás állta utamat és jó darabig várni kell, míg a kisasszony meggyőződik róla, hogy az igazgató úr valóban várja-e az újságíró. A miniszoknyás lányt a liftben és a padlószőnyeges folyosókon át kísértém a fogadószobába, ahol kávé, üdítő felkínálása után magamra hagyott azzal, hogy azonnal jön az igazgató úr. Néhány másodperc múlva be is toppant. Rögtön ismerős-ként hatott. Mintha csak tegnap lett volna, hogy utóljára láttam diákként az egyetem folyosóján. Hülvely István 1990-ben végzett a közgazdász szakon. Jelenleg a Dunaholding kilenc igazgatója közül ő a legfiatalabb. 25 éves. A korban utána következő igazgató is 10 évvel idősebb nála.

— Szép karrier — állapítottam meg —, hogy került ide? — kérdeztem, ugyanis arra gondoltam, hogy talán valami rokon vagy vagyoni kapcsolat révén jutott így meg neki.

— Amikor az ember végez, kap vagy 15-20 levelet, különböző állásajánlatokat. Jött egy a Dunaholdingtól is. Semmi különös, olyan volt mint a másik 15. Meg voltam róla győződve, hogy ezt is mindenki megkapja. Nem tudom miért, de erre elmentem, elmentem a többivel. És a beszélgetés során kiderült, hogy ezt az invitáló levelet csak négy embernek küldték el az egész évfolyamról. Végül is a beszélgetés alapján megtett a vállalat, és két hónap próbaidőre felvettek, majd véglegesítettek.

— Milyen munkakörbe került, mert gondolom, nem azonnal lett igazgató?

— Gazdasági szakértő, majd ezt követően '92. január elsejétől vállalkozási igazgató lettem.

— Mint vállalkozási igazgatónak, mi a munkaköre?

— Eredetileg a befektetési igazgatóságon dolgozom, ennek a részlegnek vagyok az igazgatója. A Dunaholding összes pénzügyekkel kapcsolatos feladatokról hoztam tartozik. Pénzeket helyezek ki, illetve szerzek vissza. Rész veszek a nagyobb volumenű privatizációs tanácsadásokban, attól függően, hogy a Dunaholdingnak mire van megbízása, egy-egy vállalat eladásában vagy megvételében segítek. Ez igen összetett feladat. A pénzügyi felelősként elő kell teremni — tőkeszegény ország lévén gondolok a hitelekre —, eladásnál pedig komoly árlakut és vállalati bemutatást kell végezni.

— Sikeres a munkája? Van sikerélménye?

— Igen, van. Szeretem a munkámat. Persze a siker sokféle lehet, és sok mindentől függ, adott esetben annyit, hogy hallgatnak az emberre.

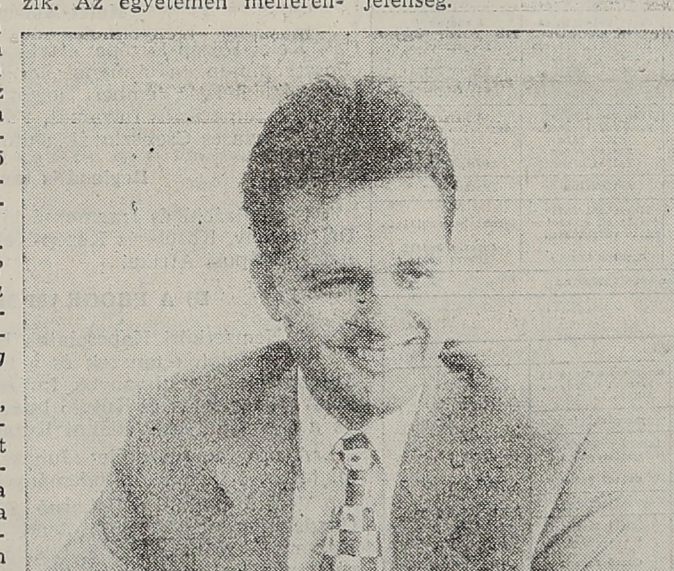
Ha a különböző tranzakciók jól lebonyolódnak, az végül is elég sokáig ható sikerélmény, mert ha bizalmat keltem egy vállalatban, akkor a tanácsadói tevékenységemre sokáig számít, és ez folyamatos sikerélmény.

— Meglepően fiatal igazgató. Mit szolt ehhez a környezete, hogyan fogadták el?

— Sok mindennel meg kellett küzdenem, még mielőtt igazgató lettem. Elsősorban magammal. Ugyanis, amikor az ember kijön az egyetemről, teljesen új helyzettel találkozik. Az egyetemen melléren-

egy fiatalnak meg kell tanulnia.

De meg kellett küzdenem minden partnerrel is. Mert az nem véletlen, hogy idősebbek általában az üzleti szakemberek, és mindenkinek egy kicsit furcsa volt, hogy egy fiatalemberrel kell tárgyalnia. Ugyanakkor azért azt is meg kell jegyezni, hogy a pénzügyi világ — és ide értem az értékpapír világot — már nagyon sok velem egykorú fiatal van magas pozícióban. Úgyhogy nem vagyok egyedülálló jelenség.

deltési viszonyok vannak. A tanárt vagy komolyan veszi az ember, vagy nem, nem meghatározó az életben, hogy hogyan viszonyul hozzá. A munkahely más. Itt alá- és fölérendeltségi viszonyok vannak; nem rövid távra rendezkedik be az ember, mint az egyetemen. Persze, ez egyén-től is függ. Én nem szerettem gyakran még iskolát sem változtatni, pedig ott kénytelen voltam, ha az egyiket befejeztem. Az adott helyen mindig szerettem a maximumot kihozni magamból.

— Gondolom, jó tanuló volt az egyetemen is.

— Igen. Volt köztársasági és kiemelt ösztöndíjam is. De, hogy a témánál maradjak, szívesen sokat változtam a természetben is, alkalmazkodóbb lettem.

— Mondana egy esetet erre?

— Az ember fiatalon gyakran megy a falnak, és ezt nem lehet csinálni. Annak idején a Dunaholding részvényeket bocsátott ki. Akkor nagyon sok mindenben vitatkoztunk a cégen belül, és én elég erőszakosan álltam ki az érveim mellett, amit nem helyes.

— Miért, nem igazolta a helyzet?

— De, engem igazolt, azonban a viselkedésem balulított ki. Az embernek a véleményét nem agresszívitással kell tudni megvédeni, amibe sajnos még most is beleesek néha, de hát egyre kevésbé. Ezt

Abban, hogy alkalmazkodni tudtam, és ilyen jelentős beosztásba kerültem, azért nagyon sokat köszönhetek a Dunaholdingnak magának, ami önmagában is egy dinamikus, újat akaró, és a fiatalokat elfogadó vállalat. Egy hagyományos állami struktúrában akármilyen jó vagyok, azt hiszem az az előremenetel nem fordulhatott volna elő.

— Ahhoz, hogy a pályán sikere legyen, milyennek kell lennie?

— Úgy gondolom, az üzleti életben nagyon keménynek és határozottnak, és e téren még van mit tanulnom, mert ehhez tényleg kell az élettapasztalat is. Ugyanakkor nagy szükség van a kompromisszumkészségre, és a hitelességre.

— Mi a véleménye az átve-résről?

— Konkrét személyeket soha nem szabad átvenni addig, amíg ő nem ver bennünket át. Akiikkel tárgyal, és akikkel megegyezik az ember, azokkal szemben hitelesnek kell lenni. De ha a cél az, hogy valakit meg kell előzni a piaci versenyben, azzal nyilvánvalóan nem ülik le tárgyalni. Ezt azonban nem nevezném átve-résnek. Meg kell előzni bármi módon.

— Úgy gondolom, az ön munkakörében a legfontosabb üzletre találni. Hogyan törté-nik ez?

— Kétféleképpen. Vagy megkeresnek bennünket, ez a

legkényelmesebb típusa az üzletszerzésnek, vagy pedig bizonyos információk alapján. Az üzleti életet figyelve nap mint nap telefonbeszélgetéseket folytatok, nem csak üzleti ügyekben. Ezekből rengeteg információt lehet összegyűjteni.

— Kikkel tárgyal?

— Ekvilibráriumokkal, barátokkal, üzlettársakkal, de nem egy esetben volt szerepe már a sajtónak is az üzlet létrejöttében. Ami a mi cégünkénél nagyon fontos, hogy időnként összejövünk, beszélgetünk, és ebből sok minden kislülhet. Ilyenformán az információk összeadódnak és ezek alapján megyünk a dolgok után. Valójában itt kezdődik az alkotó folyamat, az, hogy hogyan lehet üzletet csinálni, hogy az információban mi az üzlet. Ezek után jönnek a tárgyalások, ahol már szükség van bizonyos előrelátásra, a szerződéskezeseknél pedig mindenre meg kell találni a garanciát, felkészülve a kritikus eshetőségekre is. De általában az üzletek többsége bejön.

— Szükség van-e továbbképzésre, vagy elég az, amit az egyetemről hozott?

— Amit az egyetemről hoztam, az abban segített nagyon sokat, hogy megértsem a gyakorlatot. De az embert a gyakorlat tanítja tovább. Persze mindemellett szükség van a továbbképzésre is. Hiszen végül is folyamatosan változik minden, hogy csak a legegyszerűbb dolgot említsem, a jogszabályokat, egyéb fontos dolgokról nem is beszélve. Folyamatosan képezem magamat, hosszabb tanfolyamokon, vállalati konferenciákon, önképzésen.

— Hazaviszi a gondjait?

— Leginkább a személyek között keletkezett feszültségeket szoktam hazavinni.

— És segít a felesége?

— Nehéz dolga van, mert nem nagyon szoktam hagyni, hogy segítsen. Egy darabig rágom magamat az ügyön, aztán végül is megoldódik.

— Mint igazgatónak, mennyi az elfoglaltsága?

— Reggel bejövök nyolcra, kilencre, és bizony sokszor fordul elő, hogy este nyolc körül érek haza. Otthon már nem szoktam dolgozni. Hétfő-gén esetleg gondolkodom bizonyos üzleti dolgokon. Erre egyébként kitűnő alkalom a hazavétele 30-40 perces út, ugyanis Pestszentlőrincen lakom.

— Elégedett ember?

— Azt hiszem, soha nem lesz az. A célt mindig úgy kell kitűzni, hogy ne legyen könnyű elérni. Akkor lennék a cél közelében, hogyha körülbelül ekkora nagyságrendű vállalatom lenne, mint a Dunaholding, és a főnököm — akit egyébként nagyon tisztetek és szeretek — hozzájárna az az, hogy üzletet szeretne velem kötni.

A társadalomtudományi Ph.D.-programok

Szociológiai Ph.D.

A szociológia négy magyarországi műhelye; a BKE szociológia tanszéke, az ELTE Szociológiai és Szociálpolitikai Intézete, az MTA Szociológiai Intézete és az MTA Társadalmi Konfliktusok Kutató Központja egy *Szociológia Posztgraduális Központ* létrehozását határozta el, amelynek célja a posztgraduális képzés, illetve a tudományos utánpótlás biztosítása a szociológia területén, a következő egyeztetett alapelvek szerint:

A DOKTORI PROGRAM HELYE ÉS SZEREPE A TUDOMÁNYBAN

A létrehozandó továbbképzési rendszernek a képzési folyamat végére alkalmassá kell tennie a rendszer követelményeit a teljesítők tudományos fokozat (Ph.D.) elérésére.

A rendszernek biztosítani kell az „átjárhatóságot” a jelenleg a TBM-keretek között folyó továbbképzési rendszerrel, azaz alkalmassá kell lennie arra, hogy a TMB-képzésben részt vevők átléphessenek az SZPK-programba.

Az SZPK-program értékelési rendszerének, valamint a program teljesítése eredményeként megszerzhető tudományos fokozatnak kompatibilisnek kell lennie a kialakult európai, illetve tengerentúli fokozati rendszerekkel.

A program gesztorai a diploma adására jogosult intézmények, a BKE Szociológia Tanszéke és az ELTE Szociológiai Intézete.

Az SZPK-programban érdekelt alapítók szerepe szorosan kapcsolódik az egyes műhelyek fő tevékenységi köréhez, arra épül, illetve segíti az alaptevékenységet.

Az SZPK nem tart igényt kizárólagosságra a szociológiai posztgraduális képzés terén, de szorgalmazza a szakmai együttműködést és törekszik az alapító intézményeken kívüli kiemelkedő szakemberek megszerzésére.

Az SZPK irányítását az Igazgató Tanács végzi. Az Igazgató Tanács az elnökből, az alapító intézmények vezetőiből, a szociológia akadémikusai közül és a M. Szociológiai Társaság mindenkor elnökéből áll. A Ph.D.-kurzust az SZPK elnöke mellett egy központi ügyvezető fogja át.

Az SZPK elnöke *Andorka Rudolf*.

A FELVÉTELI VIZSGA KONCEPCIÓJA

A felvétel *egyetemi társadalomtudományi végzettséghez* kötött. (A nem szakirányú egyetemi oklevéllel rendelkező jelölt felvételéről az Igazgató Tanács a jelölt tudományos életútjának mérlegelése alapján esetileg dönthet.)

További feltételek:

- Legalább jó átlageredmény (előnyben részesítve a kitűnő eredményűeket, TDK-díjazottakat);
- Egy idegen nyelv középfokú ismerete.
- Szakmai életrajz.
- Szóbeli vizsga az IT által felkért bizottság előtt.

AZ ELŐADÁSOK ÉS GYAKORLATOK RENDJE

Az SZPK-program keretében egy olyan tudományos továbbképzési forma alakítható ki a szociológia területén Magyarországon, amely összehasonlítható a nemzetközi normákkal és továbbképzési rendszerekkel, amely emeli a tudományág színvonalát, hazai és nemzetközi presztízsét, elősegíti a nemzetközi tudományos kapcsolatokat bővítését.

A nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a Ph.D.-kurzus egyetemi előadásokból és szemináriumokból, valamint kutatói szemináriumokból, irányított kutatómunkából áll. A tárgyak oktatói az alapító intézményekből és a szakma más műhelyeiben dolgozó kiváló kutatók közül kerülnek ki.

A képzés két éves kurzusmunkára és a tanulmány elkészítésének további, átlagosan két (1–3) éves periódusára tagolódik. Az első két évben a törzstárgyak, valamint a szak- és társszociológiai oktatásra kerül sor. A negyedik szemeszterben nyílik mód a kutatói szemináriumokba való bekapcsolódásra.

A *törzstárgyak* négy félévesek, a szociológia lényegesebb, nagyobb területeit ölelik fel. Az előadások és szemináriumok a szakirodalom széles körű megismerését szolgálják. E törzstárgyak közé soroljuk a

- szociológia elméletétörténetét,
 - metodológia és kutatómódszertan,
 - kortárs elméletek és irányzatok,
 - társadalmi struktúra, rétegződés és mobilitás tárgyát.
- A *társ- és szakdiszciplínák* közül oktatásra kerülnek a
- szociálpszichológia,
 - politikai szociológia,
 - történet-szociológia és társadalomtörténet,
 - gazdaságszociológia és emberi erőforrások gazdaságtana,
 - jogszociológia,
 - szociálpolitika,
 - értékszociológia,
 - társadalmi és technikai fejlődés szociológiája.

A *kutatószemináriumokat* vezető kutatók tartják. Tartalmuk a főbb kutatási irányokhoz kapcsolódik, így a hallgatók számára az elmélyült kutatási tevékenység kezdetét jelentik.

Az alábbi kutatószemináriumokat ajánljuk:

BKE Szociológiai Tanszék:

- család- és háztartásszociológia
 - a deviáns viselkedés szociológiája
 - ifjúságszociológia
 - vállalatok, vállalkozók, gazdasági szereplők
 - metodológiai kutatások
 - szervezetszociológia
 - település-, város- és lakásszociológia.
- ELTE Szociológiai és Szociálpolitikai Intézet:
- elitszociológia
 - művészet- és művelődésszociológia
 - történet-szociológia
 - ipari kapcsolatok szociológiája
 - szociálpolitika
 - network-elemzés
 - oktatásszociológia.

MTA Szociológiai Intézete:

- egészség-szociológia
- értékszociológia
- notakutatás
- kultúrakutatás
- munkaszociológia
- szociálpolitika.

MTA Társadalmi Konfliktusok Kutató Központja:

- iparszociológia
- jogszociológia
- településszociológia
- tudomány-szociológia
- komparatív Kelet-Európa-kutatás.

Az oktatási rendet a mellékelt táblázat szemlélteti.

VIZSGARENDEL

A jelölt félévenként a négy törzstárgy mindegyikéből kollokvál, a többi tárgyból gyakorlati jegyet szerez. A második évre a legalább közepes eredményt elérték bocsáthatók.

Az első év egyszer ismételtető, az ismétlés évre az ösztöndíj nem jár.

Az első két évet a törzstárgyakból és két szaktárgyból álló komplex szigorlat zárja.

A jelölt a szigorlat sikeres letétele után — legfeljebb két éven belül — elkészített kutatási tervét az IT által kijelölt szakmai bizottság előtt védi meg, kutatásait egy témavezető irányításával folytatja.

A doktori disszertáció védésére a kutatási terv elfogadását követően minimum 1, maximum 3 év múlva kerülhet sor.

A külföldön folytatott tanulmányok beszámítása:

4. 6. 1. A jelölt mentesül az adott félévi gyakorlati jegyek megszerzésének kötelezettsége alól;
4. 6. 2. Az adott félévi kollokviumokat a jelölt köteles letenni;
4. 6. 3. A külföldön szerzett ekvivalens kollokviumot a vizsgáztató oktató beszámíthatja.

KÜLFÖLDI ÖSZTÖNDÍJAK

Külföldi ösztöndíjban a jelölt a 3. szemesztertől részesülhet. Az SZPK törekszik a legkiemelkedőbb, motivált hallgatók külföldi ösztöndíjának biztosítására. Az indulásnál erre az SZPK által elnyert FEFA-pályázatból nyílik mód.

Az SZPK intézményközi megállapodások, nemzetközi pályázatok (pl. TEMPUS) és konferenciárészvételek keretében szándékozik a nemzetközi kapcsolatokat kiépíteni.

Az 1993-ban felvételre javasolt ösztöndíjas jelöltek hozzávetőleges száma 11–14 fő. A képzés első két éves, intenzív szakasza elsősorban teljes idejű, ösztöndíjjal rendelkező hallgatókra épít. Lehetővé tesszük azonban, hogy a képzésbe ösztöndíj nélkül, vagy — a tanulmányi idő elnyújtása mellett — főmunkájukat megtartó hallgatók is bekapcsolódjanak.

Az SZPK tervezi a program magyar és angol nyelvű meghirdetését önköltséges külföldi hallgatók számára.

C) KÉPZÉSI IRÁNYOK

A program inter(multi)diszciplináris jellegéből következően a hallgatók meglehetősen nagyfokú szabadságot élveznek mind a disszertáció témájának kiválasztásában, mind a képzési program összeállításában. Az egyes képzési irányok (specializációk) négy „hagyományos” diszciplína, a jog, a történelem, a politikatudomány és a közgazdaságtan kombinációjából állnak össze, természetesen a specializációk jellegétől függően eltérő súlyozással.

Diplomácia (kül- és biztonságpolitika)

Diplomáciai és konzuli jog, Kelet-Közép-Európa politikatörténete, Külpolitikai döntéshozatal és válságkezelés, A külügyi mechanizmus működése, A modern politikai rendszerek összehasonlító elemzése, A nemzeti kisebbségek és a nemzetközi politika, Magyar külpolitika, A biztonságpolitikai dimenzió, Szerződésrendszerek, megállapodások, Magyar biztonságpolitika, Régiók, országok biztonságpolitikája.

Modern diplomáciatörténet (1789-től napjainkig)

A diplomáciatörténet historiográfiája. A nagyhatalmak és az európai békerendezés, A magyar külpolitika története, Politikai szociológia, Társadalomtörténet a 19. és a 20. században, Az Európán kívüli régiók és a világpolitika, A modern parlamenti és pártrendszerek története, Diplomáciai protokoll.

Nemzetközi jog

Új tendenciák a nemzetközi jogban, Nemzetközi szervezetek, Emberi jogok, Diplomáciai és konzuli jog, Nemzetközi szerződések, Nemzetközi tárgyalások, EK-jog, Magyarország EK-csatlakozásának jogi kérdései.

Gazdasági diplomácia (nemzetközi gazdasági kapcsolatok)

Nemzetközi kereskedelem-politika, Az európai integráció gazdaságtana, Nemzetközi pénzügyek, Nemzetközi gazdasági intézmények, Magyarország nemzetközi gazdasági kapcsolatai, Nemzetközi magánjog és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Fejlődési utak, világgazdasági alkalmazkodás, Nemzetközi marketing.

Nemzetközi kulturális- és sportkapcsolatok

A civilizációk kulturális antropológiája, Kultúrák közötti kommunikáció, Nemzetközi kommunikációelmélet és politika, Magyarország kulturális kapcsolatai, A sportkapcsolatok története, Nemzetközi sportszervezetek, Az olimpiai mozgalom.

Európai Közösségek

A globális és regionális integráció elméleti kérdései, Az európai integrációs folyamat története, EK-jog, Az európai integráció gazdaságtana, Az európai politikai együttműködés, Európai intézmények, A monetáris unió, Az integráció biztonságpolitikai aspektusai, az EK és Kelet-Közép-Európa, Magyarország és az EK.

Kelet-Közép-Európa

Kelet-Közép-Európa története, Gazdasági átalakulás, Posztkommunista átmenet: politikai demokratizálódás, Kisebbségi kérdés, emberi jogok, Kelet-Közép-Európa és az európai integrációs folyamat, Válságok (a volt Szovjetunió, Jugoszlávia és Csehszlovákia utódállamai).

Regionális tanulmányok

Globalizáció és fragmentáció a világrendben, Az Észak-Dél viszony, Közel- és Közép-Kelet, Latin-Amerika, Délkelet-Ázsia, TROPUSI AFRIKA.

D) A PROGRAM MŰKÖDTETÉSE

A Nemzetközi Kapcsolatok Ph.D.-programot a Nemzetközi Kapcsolatok tanszék és a Posztgraduális Nemzetközi és Diplomáciai Tanulmányok Intézete (BIGIS) hirdeti meg az MTA Világgazdasági Kutató Intézet, a Magyar Külügyi Intézet és a Stratégiai és Védelmi Kutatóintézet együttműködésével.

A program vezetője: Juhász Gyula akadémikus, egyetemi tanár, a történelemtudomány doktora.

Vezető oktatók: Bokorné Szegő Hanna, Fülöp Mihály, Gazdag Ferenc, Horváth Jenő, Jeszenszky Géza, Kardosné Kaponyi Erzsébet, Kiss J. László, Kőszegváry Tibor, Lőrinczné Istvánffy Hajna, Najat Shamil Ali, Palánkai Tibor, Rostoványi Zsolt, Szentés Tamás.

A tényleges oktatói kör jóval szélesebb, kiegészül a BIGIS keretében már oktatói körrel egyetemi oktatók, minisztériumi és egyéb főhatósági munkatársak, kutatóintézeti kutatók egy részével.

E) A NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK PH.D.-PROGRAMHOZ EDDIG CSATLAKOZOTT KÜLFÖLDI PARTNERINTÉZMÉNYEK:

The Johns Hopkins University, Paul H. Nitze School of Advanced International Studies Bologna Center, USA-Olaszország; University of Amsterdam, Department of International Relations and Public International Law, Hollandia; Europäische Akademie Otzenhausen, Sozialwissenschaftliches Forschungsinstitut, Németország; Centre d'Études des Relations Internationales et Stratégiques (CERIS) de l'Université Libre de Bruxelles, Belgium.

Politikatudományi Ph.D.

Benyújtó: Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, társadalomtudományi kar, politikatudományi tanszék

Programvezető: dr. Ágh Attila tanszékvezető egyetemi tanár, a tudományok doktora

Koordinátor: dr. Hajba Éva egyetemi docens, a tudományok kandidátusa

A programban a pályázóval együttműködő intézmény: MTA Politikatudományok Intézete, ELTE állam és jogtudományi kar politológiai tanszék.

A DOKTORI PROGRAM JELENTŐSÉGE ÉS CÉLJA

A pályázati program célja, hogy előkészítse és biztosítsa posztgraduális szintű doktori képzés keretében tudományos fokozat megszerzésének intézményes lehetőségét politikatudományból az egyetemet végzett hazai és külföldi pályázók számára.

A Ph.D.-program beindítását sokoldalú társadalmi igények és szakmai szempontok támasztják alá:

— Folyamatban van a magyar politikai intézményrendszer átalakítása, amely éppúgy alapvető feltétele az európai integrációhoz való csatlakozásnak, mint magának a gazdaságnak és intézményeinek az átalakítása. Ebben a helyzetben

Nemzetközi kapcsolatok Ph.D.-program

A) A PROGRAM SZERKEZETE

A program célja a tudományos továbbképzés a nemzetközi kapcsolatok (international relations, international affairs) területén, beleértve azokat a részdíszciplínákat, amelyek a multidiszciplináris tudományág összetevőit adják (nemzetközi jog, diplomáciatörténet, nemzetközi politika, nemzetközi gazdaságtan, biztonságpolitika, regionális tanulmányok).

A programok összeállítása nagymértékben függ a jelöltek szakmai-tudományos előképzettségétől. A Nemzetközi kapcsolatok diplomával rendelkezők kevesebb tantermi foglalkozáson vesznek részt, azok is főként kutatómódszertani, illetve graduális ismereteiket „mélyítő” kurzusok, és már kezdetől nagyobb hangsúlyt kap a témavezető irányításával végzett, illetve az egyéni kutatómunka. A valamelyik részdíszciplínában diplomával rendelkezők, illetve a társadalomtudományi végzettségük — végzettségüktől függően — kötelező jelleggel részt vesznek a BIGIS és a Nemzetközi Kapcsolatok szak egyes előírt graduális kurzusain.

B) TANTERV

Tantárgyak	Félévek
	1. 2. 3. 4. 5. 6.
Alapozó képzés	
A nemzetközi rendszer	4 4
A nemzetközi kapcsolatok elméletei	2 2
Kutatómódszertan - Számítógéppalkalmazás	
a kutatásban és a nemzetközi kapcsolatokban	2 2
Graduális alapozó kurzus (előképzettségtől függő)	
Szakirányú képzés	
Civilizációk és kultúrák összehasonlító elemzése (regionális komparatiztika)	2 2
Specializációs tárgyak	
Kötelezően választható	4 4
Szabadon választható	4 4
Doktori kutatási program	
Szakirodalom-feldolgozás, kutatás, értekezés készítése	4 4
Oktatási-kutatási gyakorlat	

A világ újra Prágát és Budapestet fogja másolni

Interjú Kenneth Simmonds-szal

fokozott igény jelentkezik olyan szakemberek iránt, akik a politikai rendszer működésének elméletével tisztában vannak, képesek a folyamatok elemzésére, ill. a gyakorlatban való felhasználásra.

— Az ilyen irányú Ph.D.-képzés felzárkózás a nyugati képzési mintához, ahol a politikatudományi Ph.D.-képzés jelentős súlyú.

— A tanszékünk gondozásában két éve folyó politikatudományi szakos képzés (beleértve az ELTE jogi karának hasonló képzését és várhatóan másutt is meginduló szakképzését) konkrét igényt támaszt ezen hallgatók politikatudományi posztgraduális képzése, így a Ph.D.-képzés iránt is.

A tanszékünk által indított Ph.D.-képzés sajátos profilja a politikai átmenet, a magyar politikai rendszer (így pl. a parlament) vizsgálata összehasonlító megközelítésben is, valamint a döntéshozatali szempontok, a Comparative Public Policy, ill. Public Policies terület. Emellett minden olyan terület (pl. a politikai filozófia), amelyen a szakmai témavezető személyileg is biztosított.

A DOKTORI PROGRAMBAN KÖZREMŰKÖDŐ VEZETŐ OKTATÓK

Dr. Ágh Attila egyetemi tanár, tanszékvezető, a tudományok doktora, BKE politikatudományi tanszék

Dr. Hajba Éva egyetemi docens, a tudományok kandidátusa, BKE politikatudományi tanszék

Dr. Ilonszki Gabriella egyetemi adjunktus, kandidátusi folyamaton, BKE politikatudományi tanszék

Dr. Balogh István igazgató, a tudományok doktora, MTA Politikatudományi Intézet

Dr. Bihari Mihály tanszékvezető, a tudományok kandidátusa, ELTE ÁJK politikológiai tanszék

AZ AKKREDITÁLTATNI KÍVÁNT DOKTORI PROGRAM LEÍRÁSA

1. A doktori program helye és jelentősége (lásd: a pályázat bevezetőjét)

2. A felvétel feltételei:

— politikatudományi végzettség (legalább jó rendű műnősítéssel) vagy annak tárgyköréből két tantárgyra kiterjedő felvételi vizsga vizsgabizottság előtt

— egy idegen nyelvből nyelvvizsga

— szakmai életrajz (esetleges tudományos előélet, publikáció részletes leírása) bemutatása és az egyéni „szakmai célok” személyes megismerése után fogadónyalkozat

3. Az előadások és a gyakorlatok rendje és programja

A doktori képzés rendje három fő pilléren támaszkodik

a) A doktorandusz bevonása a kutatásba

b) A doktorandusz bevonása az oktatásba

c) A doktori képzés és a disszertáció megírása

A hároméves képzés áll:

— kötelező tárgyak felvételéből (első négy félévben 2-2, összesen 8)

— ezekből félévenként egy választott vizsgából

— választható tárgyakon keresztüli specializációból

— amelyből az 5. és 6. félévben szakszemináriumként működő a disszertáció elkészítését közvetlenül is szolgálja

— Az önálló munka lehetőségét a három év teljes terjedelmében biztosítjuk, lehetőséget teremtve az idegen nyelvű képzésre, a számítógépezésre, valamint a kutatómódszertan és az empirikus kutatási módszerek megismerésére. Erre önálló programot indítunk, ill. lehetőséget teremtünk más — pl. egyetemünk — Ph.D.-programjaiból ilyen tárgyak felvételére, ill. beszámítására.

— A képzés tartama alatt lehetőséget teremtünk a gyakorlati való megismerkedésre és legalább egy alkalommal külföldi tanulmányútra.

Oktatási struktúra

(A tantárgyak félévesek, heti 2 órában, 30 óra terjedelemben)

Oktatás időbeli helye	Tantárgy címe	Oktatója
1. félév	1. Linkage Politics 2. Politikai komparatiztika I.	Ágh Attila Hajba Éva és Ilonszki Gabriella
2. félév	3. Politikai komparatiztika II. 4. Parlamentek összehasonlítható elemzésben	Hajba Éva és Ilonszki Gabriella Kerekes Zsuzsa
3. félév	5. Komparatív közpolitika 6. Modern politikatudományi irányzatok	Ágh Attila Lánczi András és Balogh István
4. félév	7. Erdekképviseletek és ágazati politikák Nyugat és Közép Európában 8. Az amerikai kongresszus és a közpolitika	(meghívott előadók) John Marshall prof.
5-6. félév	Public Policies, valamint az MTA Politikatudományi Intézete (Balogh István és a mellékelt tájékoztatóból egyeztetett kollégák szakszemináriuma) és az ELTE ÁJK politikológiai tanszék (Bihari Mihály és tanszéke Ph.D.-programjából egyeztetett szakszemináriumok), valamint a pályázó tanszék (később kialakítandó szakszeminárium kiállata, köztük a mellékelt Összehasonlító parlamentkutatás) közös kínálatából választandó alternatív és szakszemináriumok + ösztöndíj és szakmai gyakorlat	

A vizsgák rendje

— Félévenként 1, ill. összesen legalább négy vizsga a kötelező tárgyakból szabadon választva

— A képzés vége szigorlatokkal, disszertációvédelemmel zárul.

Ösztöndíjak, együttműködés

A Strathclyde Universityvel, a British Councilon keresztül lévő szerződéses kapcsolatunk lehetőséget ad az ösztöndíjakra, amelyet továbbiak egészítenek ki kapcsolatok és pályázati rendszerünkön keresztül az egyes doktoranduszok konkrét kutatási tervének megfelelően. A Ph.D.-programhoz kapcsoljuk a HALP (Hungarian Academic Links Program) keretén belül a British Councilon keresztül folyó projektünket a Univeristy of Strachlyde (Glasgow) Department of Governmentjével, és a John Marsall Chair Alapítvánnyal (USA), a kelet-közép-európai parlamenti együttműködési programunkat és továbbiak kialakítására is törekszünk.

Együttműködési nyilatkozatok

A 6-os pontban említett szerződéses kapcsolat (United Kingdom) a John Marshall-lal kötött szerződés (USA), ill. a HALP-program eleve magában foglalja a fenti programlehetőséget, így külön szándéknyilatkozat csatolásától eltekintünk.

Felvételi létszámhatár 4-6 fő

Nyitottság

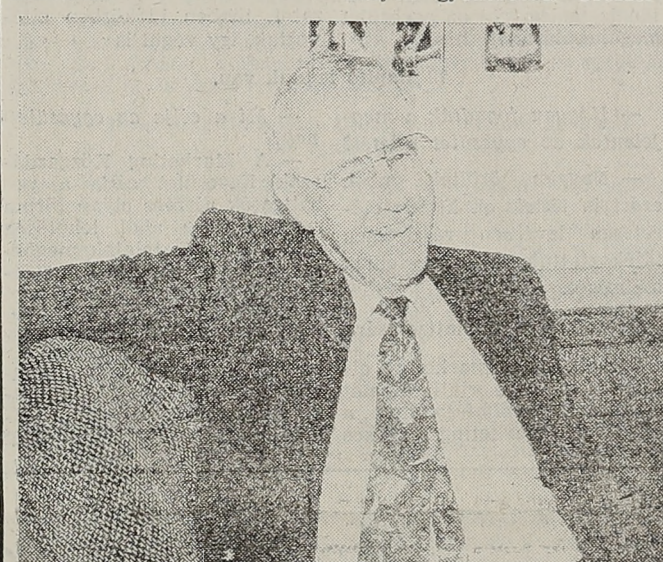
Külföldiek számára is nyitott a lehetőség (angol nyelven is).

— Sok táján élt a világnak: Új-Zélandon született, az Egyesült Államokba, majd Észak-, később Dél-Angliába költözött. Miért keresi a kapcsolatot most a közép-európai régióval, Magyarországgal, s benne is ezzel az egyetemmel?

— Az Egyesült Államokban az egyike voltam a legelső professzoroknak a nemzetközi üzlet területén. Egy kollégámmal együtt — aki most a Columbia Egyetemen oktat — mi írtuk a téma alapkönyvét, ami ma is használatos, ma is abból tanítanak. Márpedig ha ez így van, akkor kell, hogy érdekeljen az üzlet, bárhol, a világ

valahol Magyarországon építsen ki kapcsolatokat.

Ez az egyetem messze a legjobbnak tűnt erre, így aztán Chambers professzor — aki időközben a BKE disz doktora is lett — létrehozta az együttműködést.

— Most jár nálunk negyedszer. Érzékel-e változást a diákok viselkedésében, az oktatásban?

— Minden országnak megvan a maga diákkultúrája. Meglehetősen elámultam a tanulás itteni mélysége láttán, pedig igen sokfelé jártam már. Magyarországon pragmatikus ország, valójában sokkal inkább az, mint Németország. Úgy vélem a magyarok sosem hittek a központosított tervezésben, elfogadják, mint politikai szükségességüket, csinálták, de sosem hittek benne. Történelmük alapján azonban megértették, megtanulták, hogy nem aszerint működnek legjob-

a marketing természetes szintje más és más a különböző országokban.

A nyugati országoké nem feltétlenül jobb, sőt éppen hogy rosszabb, mert a cégek nagy veszteségeket is képesek elviselni, míg azokban az országokban, ahol hiányzik ehhez az erőforrás, ott, amint rosszabbodnak a dolgok a cégnél, azonnal változtatásra van szükség, különben tönkremennek.

A BKE szigorú egyetem és nagyon hisz a közgazdaságtanban.

Úgy vélem, ebből problémák lesznek, főleg az üzleti képzésben. A közgazdászok megvizsgálták az üzleti életet és általánosították, átfogó, egyszerű elméletet alkottak a nemzetgazdaság átlagos, elméleti működéséről. Nagyrészt angol közgazdászok alkották meg és

A közgazdaságtani elmélet valójában nem alapja az üzletnek,

hanem épp fordítva igaz a dolog: az üzlet az alapja a közgazdaságtani elméletnek. Nem helyes az általánostól közelíteni a részhez, hanem fordítva kell: a részletekből építeni az általánost. A közgazdaságtan nem alapozza meg az üzleti viselkedést, a piac működését. S akit az elmélet mindenhatóságára tanítanak, az elveszíti érzékenységét a konkrétumok, a részletek, a valóság iránt. Ez

bármely részén. A peresztrojka kezdetén a London Business School a moszkvai nemzetközi gazdasági akadémiaival állt kapcsolatban. Ezeket máig is főntartjuk egy bizonyos szinten, de időközben kiderült, hogy ők tíz-húsz ilyen együttműködésre vágnak, hogy minden elképzelhető nyugati pénzforgást megcsapoljanak. Úgy tűnik, a tanulás, a tudományos, oktatási együttműködés kevésbé érdekli őket. Nagy-Britannia külügyminisztériuma időközben bizonyos összeget bocsátott a London Business School rendelkezésére a Know-How Fundból, hogy

mas gépezetek utolsó csavarjait kívánjanak lenni, hanem valódi vezetők a szó kezdemé-

Meg kellene őket övni attól is, hogy analízis társadalmatudósok kívánjanak lenni,

szemlélők, vizsgálók, valódi alakítók helyett. Meg kellene érteni velük, hogy bátran kövessék legbensőbb vágyaikat, mert itt és most van a helye, az ideje annak, hogy nagy dolgokba fogjanak, s tudják, hogy ez nem pénzkérdés.

— Most egy marketingkonferencia kedvéért jött Magyarországra. A népes nemzetközi mezőnyben ön a sztár. Van-e neki valami hozadéka az ön számára is?

a vállalatok viselkedése nagyon meghatározza a világ általános viszonyait.

Itt azt figyelhettem meg — konkrét példákon, nem általános elméleti alapon —, merre tartanak az egyes országok, milyen jövőbeli folyamatok rajzolódni ki, miként viselkednek, terjeszkednek a cégek a volt KGST-országokban, hogyan vannak be helyi embereket a menedzsmentbe. Így érthető meg igazán, valójában mi teszi Magyarországot azzá, ami. Eppen az ilyen tanulási alkalmak révén, úgy vélem, egyre jobban egyre sokrétűbben értem Magyarországot, nem mindent, de sokat tudok arról, miben különbözik Oroszországtól, másoktól. Nyáron Kazahsztánba megyek, valószínűleg tanítani fogok az alma-atai egyetemen...

— A marketing ellenzői szerint annak lényege, hogy minél nagyobb fogyasztásra, minél szenvedélyesebb vásárlásra bírja rá az embert. Hogyan értelmezi ön a felelősség, az etika fogalmait saját szakmájával kapcsolatban?

— Nagy-Britanniában is hosszasan hangoztattak ilyes-

Sosem szabad a piacot támadni a rossz termék helyett.

— Ennek a témának különös súlya van ezen a környéken, ahol a lakosság oly hosszú ideig nélkülözte a nyugati tömegfogyasztás típusos termékeit, s most — nem utolsósorban az egyébként is rendkívül agresszív marketingnek „köszönhetően” — kielehezve veti rá magát minden bőlirre, a kifejezetten ártalmas termékeket is beleértve. Ismerjük a sztorikat az első McDonald's világszűcs-profítjáról, az Adidas előtt kigyőző sorokat fényképező nyugati turistákról és így tovább.

— Ön tévleg megveszi, amit reklámoznak?

— Ezzem ágában sincs, de nem ez a jellemző.

— Az aggodók mindig másokkal példálózhatnak. Az embe-

ne engedjék, hogy a reklámok ellepjenek mindent.

De ne támadják a marketinget, a reklámozást magát.

— Előadását azzal zárta, hogy erőteljes marketinggel Közép-Európa ismét a világ vezetője lehet, mint volt a századelőn.

— Nyugaton nagyon kevesen jöttek még rá, milyen erős, jól fejlett ország Csehszlovákia és Magyarország. Prága és Budapest a világ legzárkózottabb városai közé tartozott.

— Kultúráját tekintve.

— Pénzügyileg. Igaz kultúráját, történelmét, építészetét,

nyező értelmében. Cégalapítók, jai kívánjanak lenni, hanem valódi vezetők a szó kezdemé-

nyező értelmében. Cégalapítók, jai kívánjanak lenni, hanem valódi vezetők a szó kezdemé-

— Azt hiszem én állandóan tanulok. Most különösen arra figyeltem, miként döntenek a cégek arról, mely országokba investáljanak és milyen konkrét akciókkal teszik ezt. En nem az anyaország teremtményének tekintek egy-egy céget. A világ sok ország összessége, amelyek között a vállalatok természeténél fogva kapcsolat, mélybekeret és szerteágazóbbakat, mint bárki, bármi más. Ezért

mit azzal tetézve, hogy a marketing a rossz dolgok vásárlására bűjtogat, s ráadásul ropant sokba kerül, amiszintén a vevőkkel fizettetnek meg. Úgy vélem azonban, az a gazdaság nem működik, amelyben eszi nem eszi, nem kap mást alapon mások találják ki, hogy valakinek mire van szüksége. Jelen tudásunk szerint a piaczgazdaság az egyetlen, amely hatékonyan működik, mivel benne minden termelő vetélkedik a fogyasztó vélhető igényéért. Főszerepét voltam egy nemzetközi reklámújságnak, ott szembesültem azzal, mi a teendő, ha rossz termék akar valaki reklámozni. Álláspontom szerint, ha egy ország szerint valamely termék — a kábitószer, a fegyver például — rossz, akkor ne engedje a határain belülre. Ahol úgy vélik, a tévé — s benne a reklámok — tönkreteszik az emberek életét, tiltsák be a tévét, ne a hirdetést tiltsák ki belőle. A reklámot hibáztatni a termék ártalmasságáért olyasmiről, mint a postást lelőni a rossz hírért.

reklámvásárlás volt, modernnek szerettek volna lenni, ezért ettek a McDonald'sban. — Ön szerint akkor mindez teljesen renjén való, a cigarettareklámokkal és társaikkal együtt?

— Gyorséttermi tömegkosztásra igény van. A hagyományos magyar jobb mint a McDonald's, mint ahogy a kínai is messze felülmúlja azt. Mégis, amikor a McDonald's elérte Hongkongot, a kínaiak is ott tolongtak. Ha nem tetszik, hogy reklámok takarják városaik legszebb épületeit, ne engedjék, hogy így legyen. Ha nem akarják, hogy Budapest úgy nézzen ki, mint bármely egyesült államokbeli város,

reklámvásárlás volt, modernnek szerettek volna lenni, ezért ettek a McDonald'sban.

— Ön szerint akkor mindez teljesen renjén való, a cigarettareklámokkal és társaikkal együtt?

— Gyorséttermi tömegkosztásra igény van. A hagyományos magyar jobb mint a McDonald's, mint ahogy a kínai is messze felülmúlja azt. Mégis, amikor a McDonald's elérte Hongkongot, a kínaiak is ott tolongtak. Ha nem tetszik, hogy reklámok takarják városaik legszebb épületeit, ne engedjék, hogy így legyen. Ha nem akarják, hogy Budapest úgy nézzen ki, mint bármely egyesült államokbeli város,

reklámvásárlás volt, modernnek szerettek volna lenni, ezért ettek a McDonald'sban.

— Ön szerint akkor mindez teljesen renjén való, a cigarettareklámokkal és társaikkal együtt?

— Gyorséttermi tömegkosztásra igény van. A hagyományos magyar jobb mint a McDonald's, mint ahogy a kínai is messze felülmúlja azt. Mégis, amikor a McDonald's elérte Hongkongot, a kínaiak is ott tolongtak. Ha nem tetszik, hogy reklámok takarják városaik legszebb épületeit, ne engedjék, hogy így legyen. Ha nem akarják, hogy Budapest úgy nézzen ki, mint bármely egyesült államokbeli város,

reklámvásárlás volt, modernnek szerettek volna lenni, ezért ettek a McDonald'sban.

— Ön szerint akkor mindez teljesen renjén való, a cigarettareklámokkal és társaikkal együtt?

— Gyorséttermi tömegkosztásra igény van. A hagyományos magyar jobb mint a McDonald's, mint ahogy a kínai is messze felülmúlja azt. Mégis, amikor a McDonald's elérte Hongkongot, a kínaiak is ott tolongtak. Ha nem tetszik, hogy reklámok takarják városaik legszebb épületeit, ne engedjék, hogy így legyen. Ha nem akarják, hogy Budapest úgy nézzen ki, mint bármely egyesült államokbeli város,

reklámvásárlás volt, modernnek szerettek volna lenni, ezért ettek a McDonald'sban.

— Ön szerint akkor mindez teljesen renjén való, a cigarettareklámokkal és társaikkal együtt?

— Gyorséttermi tömegkosztásra igény van. A hagyományos magyar jobb mint a McDonald's, mint ahogy a kínai is messze felülmúlja azt. Mégis, amikor a McDonald's elérte Hongkongot, a kínaiak is ott tolongtak. Ha nem tetszik, hogy reklámok takarják városaik legszebb épületeit, ne engedjék, hogy így legyen. Ha nem akarják, hogy Budapest úgy nézzen ki, mint bármely egyesült államokbeli város,

M. G.

Az ember jövőorientáltsága

címmel tudományos tanácskozást rendez a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem (BKE) jövőkutatási tanszéke — együttműködve a Magyar Pszichiátriai Társaság Gondozói Szekciójával és az MTA Jövőkutató Bizottságával —

1993. április 14-én 10—15 óra között a BKE III. előadótermében (Budapest, IX., Fővám tér 8.)

A tanácskozás az ember jövőorientáltságát széles körben vizsgáló tanszéki felmérésünk eredményeiről és tapasztalatairól számol be.

Jövőkutató tanszék

Április 11. a költészet napja

Szabó Lőrinc

Egy volt a világ

Szép volt, isten volt, Egy Volt a Világ.
Tél, tavasz, nyár, ősz; meghitt tarkaság.
Egen és földön mosolygott a rend.
A nap hajnalban mindig megjelent,
mennyei munkás, hős, nagyrabcsúlt,
barát, aki velem kelt és fektűt,
és fűtött nekem és világitott.
Fák közt a kert száz tűz-szeme nyitott;
és eső jött és elverte a port,
és éjjel szeliden csószkódott a hold.
S mindezt nekem tették, személyesen,
és érdekes volt látni, hogy milyen
ügyes az ember. En is az leszek?
Mért ne? (Hacsak a farkas meg nem esz!)
Borzongó percek s naphosszú öröm:
a tengertől még nem váltam külön,
nem voltam sziget... Imák és csodák:
szép volt, isten volt, Egy Volt a Világ.

Totemoszlop

Feministák az Egyetemi Színpadon?

„Noha a Totempole Supremo irását egy, a thaiföldi emigráns munkások péniszlopás remálmairól tudósító újságikkal inspirálta, a valódi forrás a liberális gondolkodású férfiak paranoiája. A nők hatalmától való félelem globális probléma, ami meg ma is különböző formákban kerül kifejezésre: »bűn«, »a természetfeletti«, »boszorkányok«, vagy modernebb kifejezéssel élve, egyszerűen »túl messzire menő feminista«.

Igy harangozza be darabját az angol nyelvű dráma szerzője, Rami Drew. A poraiból feltámadt ELTE színjátszó kör előadása az Egyetemi Színpadon ily módon nagy figyelmet kelt. A közönség java fiatal, sok magyar is van, de többségük amerikai vagy angol.

Három felvonáson át követhetjük Jack Smith, a liberális angol férfi történetét. Jack feleségét saját magával egyenlőnek tekinti, megosztja vele a házimunkát, és hagyja, hogy a nő egyedül is eljárjon szórakozni. Modern felfogása azonban szembeállítja a férfitársadalom többi részével; gúny és megvetés kíséri minden lépését.

Jack és a hozzá hasonló férfiak elképedt kőr út tanyát. Visszatérő rémálmaikban egy ismeretlen nő alak konyhakéssel levágja a péniszüket, és elszalad vele. A megcsontított férfiak remül-

ten ismerik fel a tolvajban feleségüket.

A pszichoanalízis nem nyújt megoldást számukra; Freud apu péniszirigység-teóriája nem ad kielégítő választ. Sőt, mint a darab végére kiderül, Freud tévedett. A problémák hátterében valójában a Vaterfigur áll. A férfi, aki meghatározza a kisfiú viszonyát a nőkhöz. A féltékeny fél, aki fiától irigylő az anyja szeretetét. Mint ahogy apám egyik kollégája szellemesen fogalmazott: „Ő egyfolytában bőfőg és szellent, és odavan érte. Bezzeg, ha én csinálom.”

A szindarab szereplői durva, ellenszenves, ugyanakkor nyámmnyila férfiak. A szerző nem titkolt szándéka, hogy a férfiak emlékeztetése idézze: Ez a ti problémátok, ti vagytok a hibásak, nektek kell megoldanotok.

„A görög komédia hagyományát követve megoldást találtam a férfi paranoiára: a hagyományos fallikus képzetek megdöntését, amelyek nyíltan hatalmat és biztonságot nyújtának, ugyanakkor félelmet és megosztottságot okoznak.”

A darab szerzője dr. Drew ELTE-professzor felesége. A színpadon két magyar, két amerikai, két brit, egy ausztrál és egy indiai szerepelt. Kibemlékedő volt Sáringler Tibor angolsága és játéka Jack szerepében, valamint Adam Pood, mint kocsmáros és író.

B.

Mi mozog és mitől?

A Társadalomelméleti Kollégium (TEK) az idén is megrendezi a már többéves hagyománnyal rendelkező TEK-hetet április végén,

Társadalmi mozgalmak napjainkban és ezek magyarországi hatásai, megjelenései, avagy

Mi mozog és mitől?

címmel. A tervezett program szerint mindennap egy-egy témakört fogunk körbejárni az előadások és kerekasztal-beszélgetések. A TEK-hét programját filmvetítések színesítik (pl. Kizökkent világ), és az események alatt információs stand működik majd az egyetemen. A tervezett program, a már biztosnak tekinthető előadók:

Április 26. (hétfő):
16.30 Bevezető előadás
17.30 Ökoncentrikus világkép — Fenntartható fejlődés (Kiss Károly)
19.00 Kerekasztal: Válságazdaság versus környezetvédelem

Április 27.
16.00 Bevezető előadás: Vallási mozgalmak okai és előzményei — áttekintés
17.30 Új kihívások és válaszok: vallási mozgalmak képviselői saját mozgalmukról, Buddhizmus (Laár András), Jehova Tanúi, HIT Gyülekezet

Április 28.
17.00 Nacionalizmus versus tolerancia, szabadságeszmék — filozófiai áttekintés
18.30 Nacionalizmus és jölét (Kis János)
20.00 Nacionalizmus Kelet-Európában (Miszlivetz Ferenc)

Április 29.
17.00 Baloldali alternatív mozgalmak a világban
18.30 Kerekasztal a magyarországi baloldali mozgalmakról BIT, BAL, Munkáspárt, Autonómia Csoport

Az előadások és beszélgetések helye a Ráday utcai Kollégium. Mindenkit szeretettel várunk. Gyertek!

Megalakult a Marketing Közgazdászok Egyesülete

Az elmúlt hetekben lezajlott marketingkonferencia kapcsán értesültünk arról, hogy megalakult a Marketing Közgazdászok Egyesülete. Megalakulásáról, céljáról Eibel Katalin a marketing tanszék adjunktusa adott tájékoztatást, aki az egyesület titkára.

az alma materhez kötődéssel egy régi hagyományt is szeretnénk feleleveníteni.

— Mikor kezdődött és hogyan folyt a szervezés?

— A potenciális tagok nevének és címének felkutatása nehéz. Alapvetően csak a szakközpontok adataira tudunk támaszkodni, mert ez a marketing tanszéken rendelkezésre áll. Sajnos a graduális képzésben részt vett hallgatókról nincs név- és címlista. Elméletileg ugyan az egyetem levéltárában az összes végzős hallgatóról van személyi kimutatás, probléma azonban, hogy a név és a diplomavédés két különböző helyen található. Így nagyon hosszadalmas, fáradságos munka lenne kikeresni és összeilleszteni a makreting témakörben írt diplomamunkák alkotóinak nevét és címét, a ha mindez megtörténne, még a címváltozásokkal is meg kellene küzdenünk. Ehelyett hirdetésekkel adtuk fel és megpróbáltuk szájhagyomány útján is terjeszteni az egyesület megalakulásának híreit.

73 alapító tagunk van.

— Hogyan fogadták a megjelentek az egyesület ötletét?

— Nagyon örültek neki, ezért is jöttek el, hiszen előzetesen levélben részletesen tájékoztattuk a megjelentek többségét.

személyek kapcsolattartására, igény szerinti továbbképzésre.

Szeretnénk a marketing elméleti és gyakorlati oldalát együttesen továbbfejleszteni, a jelenlegi marketing szakos

— Mikor vetődött fel az egyesület megalakításának ötlete?

— Már évek óta él annak az igénye, hogy a régi hallgatók és az egyetem volt oktatói között kapcsolatot teremtsünk, de

— Hányan jöttek el végül is az alakuló ülésre?

— Január 15-én a közgyűlésen hetvenegyházyan voltunk jelen. A hosszúra nyúlt alakuló ülésről, ahol megbeszéltük az alapszabályzatot, többen időközben eltávoztak, így végül is

— Mi a célja az egyesületnek?

— A Marketing Közgazdászok Egyesület célja a volt hallgatók részére olyan fórum megteremtése ahol lehetőség nyílik a tapasztalatok megbeszélésére, az egymás iránt érdeklődő

hallgatók részére szakmai gyakorlatok színtereit felkutatni, megszervezni, illetve a vállalatok részére az igényüket

kielégítő szakmai utánpótlást biztosítani.

— Kik lettek az egyesület vezetői?

— A Közgyűlés dr. Baksa Csabát, a Mineraholding Rt. igazgatóját választotta az egyesület elnökének. Elnökségi tagok: dr. Géro Imre, a Vidia Kereskedőház Rt. vezérigazgatója, Hegedűs Zoltán, a Tokajhegyaljai AG Borkombinát kereskedelmi vezetője, Móczár István, a Pápai Hűs-kombinát vezérigazgatója, dr. Bárd András, az MSZP Sajtóirodájának vezetője, dr. Hegedűs József a Komáromi Sörgyár Rt. kereskedelmi igazgatója, valamint én, dr. Eibel Katalin, a marketing tanszék adjunktusa.

— Az egyesület létrejött-e óta hogy alakult a létszám?

— Folyamatosan vannak új jelentkezők, s itt szeretném elmondani, hogy minden volt

klubösszejeveleteket kívánunk tartani,

ahol vitaindító előadással az éppen aktuális problémák felvetését, megbeszélését tervezük a tagság érdeklődési körének megfelelően.

— Van-e már kijelölt helye a klubnak?

— Nincs. A klubösszejeveletek alkalomszerűek egyelőre, idejéről és helyéről külön értesítjük a tagságot. A programok mellett tervezük kiadvány megjelentetését is az egyesület tevékenységéről, egy-egy érdekesebb, aktuális téma megírásával. Célunk az is, hogy az egyesületi tagok rendelkezzenek a tagságról név- és címlistával, s ezt kiadványunkban megjelentetnénk amennyiben ehhez a tagság hozzájárul.

— A tervek szépek, de eleget lesz ezek megvalósításához az évi 1200 Ft-os tagdíj?

— Nem. A szervezés közben a célok és a lehetőségek felmérése során merült fel az ötlet, hogy az egyesület cél-

diaktársunkat, aki a marketing (piackutató) tanszéken védte meg diplomáját, illetve tanulmányait eredményesen befejezte, szeretettel várjuk egyesületünkbe.

— Mennyi az éves tagdíj?

— 1200 Ft-ot szavazott meg a közgyűlés.

— Milyen programokat hirdetnek meg az év folyamán?

— Tervünk, hogy évente egy nagyobb szabású rendezvényt tartunk konferencia jelleggel. A március 22—23-án megtartott nemzetközi marketingkonferencia megrendezése is a Marketing Közgazdászok Egyesületének támogatásával történt. Természetesen ilyen jelentős nemzetközi konferencia rendezésében nem tudunk minden évben részt venni, többek között anyagi okok miatt is, s így szűkebb körű hazai szakmai rendezvények szervezése a célunk. Emellett

jainak támogatása érdekében alapítványt hozunk létre. E gondolat jegyében még az egyesület megalakulása előtt bejegyezték az alapítványt a Marketing Oktatás Fejlesztésért. Fő célja, hogy a magyar felsőoktatásban a marketingképzés színvonalát emelje, a nemzetközi igényekhez közelítse, a modern piaci követelményeknek megfelelően közvetlenebb kapcsolatot építsen ki az elmélet és a gyakorlat között. A célokból adódóan az alapítvány és az egyesület egymást erősítő, kiegészítő tevékenység — úgy gondolom — nyilvánvaló. Szeretnénk minél több támogatót megnyerni, ennek érdekében magyar és angol nyelvű felhívásban fogalmaztuk meg céljainkat. Napjainkban a marketing fontosságát itthon is kezdik felismerni a cégek, hiszen egyre növekvő a marketing szakemberek iránti igény, ezért remélem, hogy céljaink támogatókra találnak.

Az azonosság védelmében

Gondolatok a melegfiúk kapcsán

egyetlen éjszakáért cserébe.

Megtette! Homoszexuális, világot át az agyamon. A fiú nem került több férfival intim kapcsolatba, de ez a hírtelen megszűnt érzelmemet már fel nem támaszthatta.

A szexuális másság, bevalom, viszolygással tölt el. Bár teljesen egyetérték Tóth L. -nak azon érzületével, hogy akit bántanak, azt meg kell védeni, azt azért túlzásnak tartom, hogy rögtön forradalmi jelzővel kell kitüntetni. Nekem a forradalmi tettek, gondolatok mindig előremutatást jelentettek. A homoszexuális nyílt vállalása, demokrácia ide vagy oda, az emberek többsége szerint kiskikilott vágány. Tóth L. azzal érvel, hogy a heteroszexuális társadalom épült társadalom tradícionális mivoltából adódóan uralkodó, amit a kapitalizmus kialakulásával a teljesítmény mindenhatóvá válása még jobban megerősített. Bizonyára van igazsága, hiszen a fénynek erről tanúskodnak. En azonban tovább bonyolítanom ezt a témát, mielőtt az úgynevezett normális emberi kapcsolatok elsődlegességét megkérdőjelezném. Azt már

nyíltan a szexet helyezi középpontba.

A szex pedig önmagában véve, hosszú távon nem összetartó erő, ezért a gyakorlati partnersere homoszexuális körökben.

Léteznék hosszabb, „családi” kapcsolatok azonos neműek között is, de nem ez az általános. Ebből következik,

regén nem vitatjuk, hogy az állatvilágból származunk, és emberré a magasabbrendű gondolkodás tett bennünket. Akkor ettől most fosszunk meg emberi lényünk és vizsgáljuk egyszerűen csak az ösztönöket. Hiszen a szexualitást elsődlegesen az ösztönök vezérik. Az állatvilágban (többnyire) szexuális kapcsolat a fajfenntartásért jön létre, párkapcsolat pedig az utódnevelés biztosítására.

Ezt az ember is továbbvitte, bővítve a szexualitás élménnyé fokozásával és a fogamzás szabályozásával. A párkapcsolat célja a család, a biztonságos közösség létrehozása az utódnevelésre. Már ott is észlelhető a deformáció, amely családnál nem születik gyermek. Pótcselekvések sorát figyelhetjük meg az ösztönök kielégítése végett. Ezek az életek természetesen éppoly értelmesek, kreatívak, mint más családoké, csak ennek ellenére, parányit deformáltak. Az olyan felállásban, ahol két azonos nemű köt kapcsolatot, az utódnevezés eleve kizárt. A cél sem egyezik a normális családdal,

hogy az ilyen instabil összefonódások nem képezhetik történelmi méretekben társadalmi alapját. Ha pedig ez forradalmiként a következő századokban megtörténik, akkor a világ kiskiklik az ösztönök pályájáról, és letér a létezés útjáról.

Tóth L. említi a zsidó-keresztény hagyományokat, ahol elítélendő a homoszexualitás, szemben az ázsiai és az arab kultúrával, amit példaként állít elénk a jövőt illetően.

Véleményem szerint éppen a kulturális hagyományok

tradíció az áldott állapotú menyasszony.

Európában soha nem volt olyan mérvű elszigetelése a két nemnek, mint a példaként említett két helyen. Azért az arab és az ázsiai népek sem ünneplik a homoszexualitást, csak némán tudomásul veszik, hiszen saját törvényeikkel termelték ki az ösztön efféle kielégülési formáját.

De a mindennapok síkjára terelve a szót, bevalom, nekem már attól is összerándul a gyomrom, ha a Rákóczi téri lányokra nézek. Tolakodó látványban még nem volt részem, de a tény, amiért ott vannak, az is elborzaszt. Ha ezt összehasonlítom egy uszodai homoszexuális ismerkedéssel, a nyilvános WC-krol nem is beszélve, már egyenesen felháborodom.

Ilyenkor aligha hiszem, hogy támogatnám az egyenjogúsításukat. És azt sem gon-

intellektuális pályák vonzóbbak az ilyen érzékeny típusú emberek számára.

Nyilván a közeg is toleránsabb velük itt, mint egy nyersebb, férfierőt követelő munkahelyen.

A homoszexuális férfiak többnyire kiegyensúlyozatlanok, szangvinikusak, nem vezető típusok. És sajnos bármennyire intellektuálisak, szexuális közeledésük éppoly megütköztető, mint egyszerűbb társaiké.

Ha állást kellene foglalnom egyenjogúságuk ügyében, zavarnam lennék. Az viszont felháborít, hogy egy kalap alá veszi Tóth L. a homoszexuális-kérdést a cigány-, szlovák-,

miatt, az európai, ázsiai és arab ember még sokáig nem lesz egymáshoz teljesen hasonlós. És, hogy melyik kultúra zártabb és elnyomóbb, az szemlélet kérdése. A zsidó-keresztény vallás is hirdeti a házasság előtti szüzességet. Mégis már-már

dolom, hogy azt az anyát ez vigasztalná, akinek a gyermeke erre az útra lép, hogyha ez a belyeg már nem lenne olyan megbélyegző. Természetesen az meg sem fordul a fejében, hogy a heteroszexuális társadalom tagjai bőrfüekké váljanak és irtsák a másságukat, sőt! De túl egyszerű azt feltételezni, hogy a megbélyegzettség a gazdasági berendezkedés átalakulásával, a demokrácia kiszélesítésével megszűnik, mi több, egyenrangot, néhol pedig vezető pozíciót nyer.

Olyan közegben dolgozom, ahol homoszexuális férfi nem kevés számban fordul elő. Érzékenyebbek, intellektuálisabbak, rezidúlenebbek az állagnál. Nem érték egyet Tóth L.-val abban, hogy a homoszexuálisok aránya minden pályán azonos. A művész és

sváb- és zsidókérdéssel, a női szabadságjogok elismertetéséről nem is beszélve. A homoszexuálisok magukat „mások”-nak nevezik, ez a másság manapság pedig már több fogalmat takar. Maradjunk a homoszexuális fogalomnál. Tehát üldözni nem engedném őket, de piederstálra sem emelném. Másságukat aberátnak tartom. Ezzel egy társadalomnak egészségesen kell szembenéznie és egvűt élnie, de a maga védőrendszerét felépítve.

Wulf!

Pályakezdő közgazdászt keres

Dr. Bányai Endre, a Magyar Nemzeti Bank Bács-Kiskun megyei Igazgatóság ügyvezető igazgatója ez év szeptemberétől felvételre keres

PÁLYAKEZDŐ KÖZGAZDÁSZT.

A jelentkezés pontos helye:
Magyar Nemzeti Bank
Bács-Kiskun megyei Igazgatósága
6000 Kecskemét, Szabadság tér 1.

Álláshirdetés

A Magyar Nemzeti Bank Győr-Moson-Sopron megyei Igazgatósága pályakezdő közgazdászokat keres. Jámor Zita megyei igazgató

ELSŐSORBAN KATONAVISELTEK JELENTKEZÉSÉT VÁRJA,

akik
— pénzügy szakon végeznek;
— lakóhelyük Győr közelében van;
— munkába állásukat ez év augusztusában—szeptemberében tervezik.

A jelentkezés pontos helye:
MNB Győr-Moson-Sopron megyei Igazgatósága,
9022 Győr, Czuczor G. u. 26.
Tel.: (96)-13035

A NÉPSZABADSÁG újságíró-gyakornokokat keres

Amennyiben kedvet érez egy idegőző szakma iránt, s kedve van egy napilapnál megtanulni a szakma fortélyait, úgy kérjük, hogy jelentkezzen a Népszabadság gazdaságpolitikai rovatvezetőjénél, Bossányi Katalinnál.

A szerkesztőség címe: Budapest III., Bécsi út 122-124. Telefon: 250-1680

Diplomapályázat

A CAMPARI kizárólagos magyarországi gyártója és forgalmazója

a Keller Kft. diplomapályázatot hirdet végzős közgazdászok részére az alábbi két témában:

1. Aperitif fogyasztási szokások Magyarországon, ennek a belföldi piacra gyakorolt hatása, különös tekintettel az olasz, és ezen belül a CAMPARI gyártmányokra.

2. Aperitif italok piaci helyzete, fejlesztésének lehetőségei hazánkban.
(A CAMPARI aperitif magyarországi piaci lehetőségei)

Mindkét témakörben a legjobb diplomamunkát a Keller Kft. 20 000 Ft díjazásban részesíti.

A Keller Kft. minden adatot és tájékoztatást megad a diplomamunkák elkészítéséhez.

A legjobb pályázóknak lehetősége nyílik a CAMPARI-gyártás és -forgalmazás teljes körű áttekintésére.

Az érdeklődők bővebb felvilágosítást kaphatnak:

Keller Kft.
Bp. XI., Vöfely u. 3. I/5.
Dr. Sümei József üv. igazgató
Tel.: 182-7961

VÉGZŐSÖK!

SZERETNÉL EGY ÉRDEKES ÁLLÁST?

TUDNÁL DOLGOZNI „ANGOLUL” IS? HA IGEN, AKKOR JELENTKEZZ LESTER HORNERNEL LEVÉLLEN!

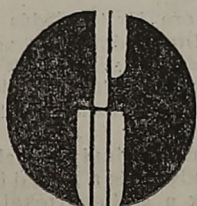
LESTER HORNER
PRICE WATERHOUSE
BUDAPEST

Április végéig:
Alagút utca 5.
H-1013 Budapest
HUNGARY

Május 1-jétől:
Rumbach Center
Rumbach Sebestyén u. 21.
HUNGARY

ADJ ESÉLYT MAGADNAK!

PRICE WATERHOUSE
BUDAPEST
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI
TANÁCSADÓ KFT.

FELHÍVÁS!

A Közgazdasági Politechnikum

mely alapítványi formában, második éve működő középiskola, felvételt hirdet

KÖZGAZDÁSZ TANÁROK

számára.

A közgazdasági munkacsoport tagjai egy új felépítésű közgazdasági elméleti és gyakorlati tananyag kidolgozásában és tanításában vesznek részt. A tananyag kialakítása során korszerű külföldi oktatási programok tapasztalataira is építünk.

Olyan szakirányú végzettséggel rendelkező szakembert keresünk, aki

oktatási vagy gazdálkodási tapasztalatait

szívesen hasznosítja egy liberális szellemiségű, a diákok belső motivációjára és autonómiájára építő szakmai középiskolában.

Előnyben részesítjük azokat a pályázókat, akik felhasználói szintű

számítástechnikai ismeretekkel,

valamint

angol- vagy németnyelv-tudással is rendelkeznek.

Személyes hangvételű, részletes szakmai önéletrajzukat várjuk a Közgazdasági Politechnikum címére: Budapest IX., Vendel u. 3. 1096.

Pályázat

A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem üzemeltetésre bérbé adja

A Budapest, IX. ker. Fővám tér 8. és a Zsil u. 6. sz., valamint a VIII. ker. Horánszky u. 18-20. sz. alatt lévő

főzőkonyháját, éttermeit, tállalóit és büféit.

A pályázati feltételek és műszaki leírások átvethetőek és bővebb felvilágosítás kapható Nagy Sándor üzemeltetési osztály-vezetőnél (Budapest, XI., Fővám tér 8. fsz. 91-es szoba.) 1993. 04. 15-16-án 9.00-12.00.
Telefon: 117-4735.

A pályázatok benyújtási, ill. beérkezési határideje: 1993. május hó 13. nap 14 óra.

Holland professzor előadása

Prof. Dr. H. W. G. M. Peer net Earth" címmel április 13-án (Open Universiteit Heerlen, an 14 órakor a makroökonomia Hollandia) tart előadást „In-tanszék szervezésében. Az inquiry into the Nature and előadás heye főépület, II. emelet 217. szoba.

KOBARID

Kobarid csendes szlovéniai kisváros a Júliai Alpok egyik völgyében. Főterének kadues, olaszos hangulata van. A környéket télen főleg a sielők keresik fel. A boveci sípályákon idén már sok magyar is megfordult. Azt mondják, hogy a nyári szezon fő attrakciója a pisztrángfogászat és a gyors, zuhatagos hegyi folyón való kenudás. Ezekre a sportokra kitűnő lehetőséget ad a kristálytisza, hasonlíthatatlanul szép zöld színekben játszó Soca folyó. Olasz neve ismerősebben cseng: Isonzo.

1992-ben itt nyitották meg az első világháború isonzo-völgyi csatát bemutató kiállítást, amely az UNESCO-tól elnyerte „az év kiállítása” címet.

A tárlátogatást célszerű a filmvetítéssel kezdeni. A korabeli fényképekkel összeállított, gyorsan pergó állóképek, a fény és hangeffektusok megteremtik azt a hangulatot, amely szükséges a továbbiak megértéséhez. A közben elhangzó angol nyelvű szöveg pedig röviden ismerteti, mi is történt ezen a vidéken közel nyolcvan évvel ezelőtt.

A Karintiából az Adriai-tengerhez vezető utat biztosító völgy sok csatát megélt a történelem során, de a legszörnyűbbet az első világháború alatt. A háború itt 1915 májusában kezdődött, amikor Olaszország (az Antant oldalán) megtámadta az Osztrák-Magyar Monarchiát, területi igényeinek alátámasztására. A mintegy 80 km-es fronton, több mint két év alatt Olaszország 11 offenzívát indított, a Monarchia pedig egyet, amely méreteiben a legnagyobb volt a tizenkettő között. Ez, az egyben utolsó csata 1917 október 24-én kezdődött, és a „kobaridi csoda” néven maradt emlékezetes. Október 28-án a Monarchia seregeinek teljes győzelmével ért véget, az olaszokat egészen a Piavéig szorították vissza.

A narrátor sorolja az emberi veszteségekről szóló részletes adatokat. A végeredmény egymillió halott. És a végkifejlet: a háború utáni békeszerződések Szlové-

Az Amerikai Kereskedelmi Kamara

PÁLYÁZATOT hirdet

magyar egyetemisták és főiskolai hallgatók részére az alábbi feltételekkel:

A pályázat témája:

a magyar-amerikai gazdasági kapcsolatok (ezen belül kötetlen)

A pályázat nyelve:

magyar vagy angol

A pályázat terjedelme:

min. 15, max. 30 gépelt oldal

A pályázat beérkezésének határideje:

1993. május 10. (cím: 1068 Budapest, Dózsa György út 84/A, 222 szoba)

a zsűri a legjobb pályázót 50 000 Ft

készpénzjutalomban részesíti.

A pályázat ünnepélyes díjkiosztására 1993. május 29-én, a II. Amcham-bálon kerül sor, melyről a győztes(ek) értesítést kap(nak).

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítás kérhető Dehurta Andreánál vagy Mihók Kornélnál a 269-6016 telefonszámon.

Egyetemi és főiskolás országos kosárlabda-bajnokság döntő

április 26-27-28.

Ismét egyetemünk testnevelés tanszéke rendeli meg a döntőt, melynek megnyitóján, április 26-án 17.30-kor az Országos Kosárlabda Szövetség képviselője átadja kerületünk polgármesterének, dr. Gegesy Ferencnek a „Kosárlabdázás polgármestere” emléklapokat. Kerületünk a „Kosárlabdázás kerülete” címet kapja. A döntőbe jutott csapatok:

Férfiak:

Budapesti Műszaki Egyetem, Magyar Testnevelési Egyetem, Miskolci Egyetem, Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem.

A főiskolás döntő programjai:

Április 26. (hétfő): 13.00-tól mérkőzések, 17.30-kor ünnepélyes megnyitó.

Április 27. (kedd): 13.00-tól mérkőzések 19.00-ig.

Április 28. (szerda): 9.00-tól 15.00-ig mérkőzések, 15.00-kor ünnepélyes eredményhirdetés. Részletes program a KÖZGAZDASZ következő számában.

Nők:

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Szeged, Magyar Testnevelési Egyetem, Semmelweis Orvostudományi Egyetem, Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem.

niát, kétfelé osztották, nyugati fele, így az Isonzó-völgy is, Olaszországhoz került, a keleti pedig az újonnan létrejött délszláv államhoz.

A magyarzó szöveg hangneme tárgyilagos. Hűvös távolságtartással beszél mindkét harcoló félről. Szlovén szemmel nézve itt két, tőlük idegen hatalom küzdelme folyt, amelynek során a völgy városai erősen megrongálódtak, lakóik menekülésre kényszerültek. Ha árnyalatnyi különbséget tesz a megítélésben, akkor azt a Monarchia hátrányára teszi. Erdekességképpen megemlíti, hogy olyan, később híressé vált emberek, mint Hemingway, Mussolini és Rommel, itt estek át a tűzkeresztségre. Nekem inkább a tengernyi egyszerű katona jut eszembe, köztük a nagyapám.

A tárlókban rengeteg fénykép. Ezek főleg az ünnepélyes pillanatokot örökítették meg, decegen és bizakodóan feszítenek a harcosok. A tárgyi emlékek már jobban érzékeltetik a tábori élet hétköznapi küzdelmeit. Egy élethűen berendezett bunkerben átélhetjük a bezártaság nyomasztó élményét. Számomra a legérdekesebb a hatalmas terepasztal. Itt láthatjuk, hol húzódtak az arcvonalak a zordon hegyes terepen, a magas gerinceken, sokszor egymáshoz légvonalban egészen közel.

Elhagyva a kiállítás épületét, már nem tudom derűs turista szemmel nézni a tájat, az mintegy a múzeum folytatásának tűnik. A meredek, sziklás hegyoldalt látva el tudom képzelni, micsoda szenvedést jelenthetett az a két év itt, ahol minden tárgyat emberi erővel kellett mozgatni, a tél kegyetlenül hideg, hónapokig mindent hó borít. Jobban figyelnek a hajtkanyarokban feltűnő erődmaradványokra és a szeryény, de rendezett katonai temetőkre. Közben nem lehet nem gondolni arra, hogy valahol, nem is olyan messze, egy hasonlóan fenséges völgyben éppen most is háború folyik.

Kobarid nevét két hónappal ezelőtt hallottam először, a Ljubljani Egyetemen tanító szociológus kollégámtól. A lelkemre kötötte, hogy feltétlenül nézzem meg a kiállítást, ha a környéken járok. Nagyon büszke a múzeológusok kiváló munkájára, a nemzetközi sikerre, és boldog, hogy Szlovénia háborús múzeummal, nem pedig aktuális háborús hírekkel került a „leg-ek” közé 1992-ben.

HRUBOS ILDIKÓ

Pályázati felhívás!

A European Business Management School (University of Wales, Swansea, Nagy-Britannia) ösztöndíjat hirdet két BKE-diák részére az alábbi feltételekkel:

— az ösztöndíj fedezi: szállást, megélhetést, biztosítást.

Pályázhatnak olyanok, akik: — vagy kiemelkedő matematikai képességekkel rendelkeznek; — vagy kiemelkedő sportolók (az angol egyetem előnyben részesíti azokat, akik rögbizni tudnak) és — kiváló angoltudással rendelkeznek.

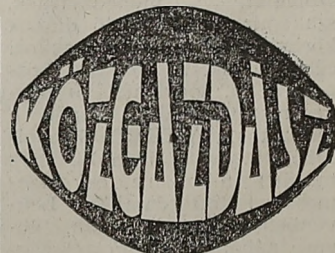
Az ösztöndíj időtartama: az 1993-'94-es tanév

Beadandó anyagok: — angol nyelvű önéletrajz,

— amelyben kérjük megemlíteni a sporttevékenységeket vagy az egyetemi tanulmányok során elért matematikaeredményeket — angoltudást igazoló irat — az utolsó két félévről az index oldalainak fénymásolata

Jelentkezés helye: Nemzetközi kapcsolatok osztálya (II. emelet, 215. szoba)

Jelentkezési határidő: 1993. április 26.

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

Felölös szerkesztő: Halay Edit
Szerkesztőség: Budapest IX., Fővám tér 8. 1093
Telefon: 117-4548
Kiadó: BKTE
93-3604. Szikra Lapnyomda, Budapest

Felölös vezető: dr. Csöndes Zoltán
vezérigazgató
ISSN 0230-7529